Associació de Festes de la Plaça Nova

Comissió de Festes de Sant Roc de Barcelona

Medalla d'honor de la Ciutat de Barcelona

Festes de Sant Roc de Barcelona a la plaça Nova

festa patrimonial d'interès nacional

Premi Ciutat de Barcelona de Cultura Popular i Tradicional 2017 B

«després del 4 ¼»

Memòria d'activitats 2020 de

Associació de Festes de la Plaça

Comissió de Festes de Sant Roc de Barcelona

"plaçanovines i plaçanovins: per la memòria i la dignitat del barri de la Catedral"

Associació de Festes de la Plaça Nova

Comissió de Festes de Sant Roc de Barcelona

Medalla d'Honor de la Ciutat de Barcelona 2008

425 anys de les Festes de Sant Roc a Barcelona

De vot de Ciutat a festa popular de la Plaça Nova

el barri perdut

La festa viscuda Sant Roc 1884-1983

1938 El barri de la Catedral sota les bombes

Mirades de gegant

110 anys dels Gegants de Sant Roc de la Plaça Nova

Perquè avui és Santa Llúcia... pels volts de la plaça Nova...

PER NO PERDRE EL TEMPS

Calendaris tradicionals, des del món rural a la societat industrial

Premi Ciutat de Barcelona de Cultura Popular i Tradicional 2017

Festes de Sant Roc de Barcelona a la plaça Nova

festa patrimonial d'interès nacional

MEMÒRIA 2020

Associació de Festes de la Plaça Nova,

Comissions, seccions i colles de cultura popular i tradicional:

1. Comissió de Festes de Sant Roc de Barcelona
2. Secció de Projectes, Arxiu, Recerca i Memòria.
3. Secció de Comunicació, Xarxes Socials, Imatge i Innovació
4. Secció de les Colles de Cultura Popular
    - Colla dels Gegants i nans de la Plaça Nova
    - Colla del Bestiari Festiu (Àliga de la Ciutat, Víbria de Barcelona i Arpella del Barri Gòtic)
    - Colla de Diables del Barri Gòtic
    - Colla de Grallers La Pessigolla
    - Grup de Tabalers Percúdium
    - Secció Infantil de les colles de la Plaça Nova (gegantets Pippo i Gal•la i Petita Àliga Barcelonina)

Total d'associats a 31/12/2020: 173 (138 socis adults i 35 socis infantils; 89 dones i nenes i 83 homes i nens).

Junta de Govern:

Presidència:	Francesc Xavier **Cordomí i Fernández**
Vicepresidència primera:	Laura **Gelabert i Blesa**
Vicepresidència segona:	Daniel **Marín i Fàbregas**
Secretaria:	Esther **Planas i Fosch**
Tresoreria:	Ivan **Brell i López**
Comissió de Festes de Sant Roc:	Miquel Àngel **Gelabert i Mas**
Projectes, Arxiu, Recerca i Memòria:	Montserrat **Castells i Tella** i Anna **Garcia i Garcia**
Comunicació, Xarxes Socials, Imatge i Innovació:	Agnès **Bartolomé i Garrich** i Lluís **Gelis i Codinach**
Regidoria de Vestuari:	Sílvia **Sintes i Palmero**
Coordinació de les Colles de Cultura Popular:	Joan **Pérez i Tarrés**

1. Totalitat d'actes i d'activitats de l'Associació i de les seves seccions Descrits i relacionats per mesos

GENER

Diumenge 5. Vespre-nit. Participació en l'arribada i visita dels Reis d'orient a l'Hospital matern-infantil de Sant Joan de Déu amb diferents membres de l'entitat com a patges reials.

Dissabte 11. Tarda-vespre. Participació a la Seguici de les Basíliques de la Barcelona Antiga amb els grallers La Pessigolla.

Dissabte 25. Matí. Participació a la Cavalcada dels Tres Tombs de Sant Antoni de Barcelona amb diversos genets i el portant del Penó de la Germandat de Sant Antoni Abad.

Dissabte 25. Matí. Realització d'una visita guiada a les exposicions permanent i temporals de La Casa dels Entremesos per a grup privat de Barcelona a càrrec d'un monitor de la nostra entitat.

Diumenge 26. Matí. Participació en el Seguici del barri de Sant Antoni, de la Festa Major del barri de Sant Antoni, amb els grallers La Pessigolla.

Dijous 24, a les 20,00 hores. Organització i realització de la tradicional xerrada de Sant Antoni i els Tres Tombs amb la taula rodona «Història, present i futur dels Tres Tombs», a càrrec de Xavier Orriols, etnògraf, Adolf Bargués, traginer i polític, i Andreu Bernadàs, president de la Federació Catalana dels Tres Tombs, a la sala de Ball de La Casa dels Entremesos, amb l'assistència de 30 persones...

Dijous 30, a les 20,00 hores. Organització de conferència col·loqui «Memòria del 1938. El barri de la Catedral sota les bombes», a càrrec de Judit Pujadó, historiadora, escriptora i editora, i d'Enric H. March, historiador, crític literari i escriptor, acte d'homenatge a les víctimes dels bombardeigs en el 82è aniversari i de cloenda del projecte «4¼», a la sala de Ball de La Casa dels Entremesos, amb l'assistència de 34 persones.

Exposició «1938. El barri de la Catedral sota les bombes, Sant Roc poc abans i poc després de la guerra» a la sala de Ball de La Casa dels Entremesos.

Exposició «Cavalcada de Reis 1900...», els vestits vells dels Reis, a la sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Exposició «Figures populars i comercials dels Tres Reis d'Orient», Col·lecció Cordomí Castells, al vestíbul de la primera planta de La Casa dels Entremesos.

Participació en la campanya de recollida de joguines noves i llibres infantils de La Casa dels Entremesos, «Coronat Col·laborant», amb l'Àliga de la Ciutat.

Restauració de l'Àliga de la Ciutat, de la Víbria de Barcelona (vella) i de la Víbria de Barcelona (nova) a càrrec del Taller d'escultura Casserras de Solsona.

Al llarg del mes:

- Dues reunions de Junta.
- Una reunió de la comissió de les 431 Festes de Sant Roc.
- Tres reunions de la comissió «1938. El barri de la Catedral sota les bombes, Sant Roc poc abans i poc després de la guerra»
- Tres reunions per la exposició: «Imatge i Patrimoni. Sant Roc pel món» dins del «després del 4¼».
- Tres reunions de colles.
- Tres assajos dels grallers La Pessigolla.
- Tres assajos dels tabalers Percúdium.
- Dos assajos del Ball de l'Àliga.
- Dos assajos del Ball de la Gegantona Laia.
- Feines de manteniment de vestuari i d'imatgeria, magatzem, comunicació i imatge, xarxes socials, atenció als mitjans, comptabilitat, arxiu i secretaria.

FEBRER

Dijous 6. tarda. Organització i realització de la presentació del llibre «El conte de la Víbria» en llenguatge Braille, a càrrec de Manel Eiximeno, director del Credv Cre ONCE Barcelona, Delfina Polo, mestra de suport pels nens i nenes amb discapacitat visual, i Maria del Mar Calvet, autora del conte, amb l'assistència de 28 persones.

Festes de Santa Eulàlia:

Del dissabte 1 al dissabte 8: Participació en l'Exposició «Gegantons de les colles de Barcelona», al Pati Manning del CCCB, amb els Gegants infantils de la Plaça Nova: Pippo i Gal·la.

Divendres 7. Tarda - vespre. Participació en els Protocols de l'Àliga amb l'Àliga de la Ciutat fent Ball de l'Àliga i la Marxa d'entrada de l'Àliga a la Basílica de Santa Maria del Mar.

Dissabte 8, Matí. Participació en la Ballada i Cercavila de Gegantets dels barris de la ciutat amb els Gegants infantils de la Plaça Nova, Pippo i Gal·la, l'Àliga Petita i grallers i amb portadors per la Gegantona Laia.

Dissabte 8, Vespre. Participació en el Correfoc de Santa Eulàlia amb els Diables del Barri Gòtic, la Víbria de Barcelona (vella) i els tabalers Percúdium.

Diumenge 9. Matí. Participació en la Matinades de grallers amb els grallers La Pessigolla.

Diumenge 9. Matí. Participació en el Seguici de Santa Eulàlia - XXXVIII Trobada de Gegants de Ciutat Vella amb l'Àliga de la Ciutat, la Víbria de Barcelona (nova), els Gegants infantils de la Plaça Nova -Pippo i Gal·la-, l'Àliga Petita, el nan Cu-cut, els Gegants nous de la Plaça Nova -Roc i Laia-, els grallers La Pessigolla, els grallers Esparriots, portadors per la Gegantona Laia i el Penó de Santa Eulàlia, fent el Ball de Santa Eulàlia a la Baixada de Santa Eulàlia i a la plaça de Sant Jaume amb els Gegants nous i el Ball de l'Àliga a la plaça de Sant Jaume.

Del diumenge 9 al dimecres 12. Participació en l'exposició «Laies» al Palau de la Virreina amb la Geganta nova Laia i la Geganta infantil Gal·la.

Dimecres 12. Matí. Participació en la Col·locació del Penó de Santa Eulàlia i la Balladeta de la Laia amb portadors per la Gegantona Laia.

Dimecres 12. Vespre. Participació en la Passejada de les Laies amb la Geganta centenària Laieta, la Geganta infantil Gal·la, la Geganta nova Laia, els grallers La Pessigolla, portadors per la Gegantona Laia i el Penó de Santa Eulàlia.

Dimarts 11. Tarda - vespre. Participació en la Cerimònia d'entrega dels Premis Ciutat de Barcelona, al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona, amb l'Àliga de la Ciutat fent el Ball de l'Àliga i la Marxa d'entrada de l'Àliga.

Dimarts 18. Matí. Realització de dues visites guiades comentades en anglès a l'exposició permanent d'imatgeria de La Casa dels Entremesos per a dos grups d'alumnes d'intercanvi dels Intituts: Kanuni Anadolu Lisesi de Trabzon (Turquia), Ayçe Gülsevin Ali Rüçtü Kaynak Anadolu Lisesi de Bodrum (Turquia), Instituto Compresivo Ghiberti de Florència (Itàlia), Lappelo 1st Gimnasio de Naoussa (Grècia), Gymnazium Ceskolipska 373 Praha 9 de Praga (Txèquia) i Institut Pompeu Fabra de Martorell (Catalunya), a càrrec d'un monitor de l'Associació de Festes de la Plaça Nova.

Dijous 20. tarda. Participació en l'Arribo del Rei Carnestoltes i la Taronjada, del Carnaval de Barcelona 2020, amb portadors per als Gegants vells de la Casa de Caritat o del Carnaval de Barcelona.

Dissabte 22. Tarda. Participació en la Rua de Carnaval del barri de Sant Josep de l'Hospitalet de Llobregat amb els tabalers Percúdium.

Dissabte 29. Tot el dia. Participació a la 3ª Trobada d'Imatgeria Popular de Castelló de la Plana amb portadors pera als Gegants nous de la Casa de Caritat o del Corpus de Barcelona.

Exposició «1938. El barri de la Catedral sota les bombes, Sant Roc poc abans i poc després de la guerra» a la sala de Ball de La Casa dels Entremesos.

Exposició «Cavalcada de Reis 1900...», els vestits vells dels Reis, a la sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Exposició «Figures populars i comercials dels Tres Reis d'Orient», Col·lecció Cordomí Castells, al vestíbul de la primera planta de La Casa dels Entremesos.

Al llarg del mes.

Dues reunions de Junta.
Tres reunions de colles.
Una reunió de la Comissió organitzadora de les 431 Festes de Sant Roc.
Tres reunions per la exposició: «Imatge i Patrimoni. Sant Roc pel món» dins del «...després del 4¼».

Sis sessions de treball de la Comissió de les exposicions: «1938. El barri de Catedral sota les bombes» i «El Barri Perdut».
Una sessió de treball de la Comissió de les exposicions: «Cavalcada de Reis 1900...» i «Figures populars i comercials dels Tres Reis d'Orient».
Tres assajos dels grallers La Pessigolla.
Tres assajos dels tabalers Percúdium.
Un assaig de correfoc.
Dos assajos dels Balls de l'Àliga de la Ciutat.
Feines de manteniment de vestuari i d'imatgeria, magatzem, comunicació i imatge, xarxes socials, atenció als mitjans, comptabilitat, arxiu i secretaria.

MARÇ

Dissabte 7. tarda. Participació en la «La GamVerrada» de Tarrega, amb el nan Cu-cut i un graller.

Dissabte 7. Matí. Realització d'una visita guiada a les exposicions permanent i un Taller de Gegants de La Casa dels Entremesos per a grup de nenes i nens de Barcelona de celebració d'aniversari a càrrec d'un monitor de la nostra entitat.

Dimarts 10. matí Realització d'una visita guiada a les exposicions permanent i d'un Taller de Diables de La Casa dels Entremesos per a un grup d'alumnes de P3 de l'Escola Els Costarets de Vilanova i la Geltrú amb dos monitors de la nostra entitat.

Dimecres 11. matí Realització d'una visita guiada a les exposicions permanent i un Taller de Gegants de La Casa dels Entremesos per a un grup d'alumnes de P3 de l'Escola del Carme de Sabadell amb dos monitors de la nostra entitat.

Restauració dels Gegants nous -Roc i Laia-, els Gegants infantils -Pippo i Gal·la- i el nan Cu-cut a càrrec del Taller d'escultura Casserras de Solsona.

Dissabte 14. Suspensió d'activitats presencials per la pandèmia de la Covid-19

Al llarg del mes.
Dues reunions de Junta.
Una reunió de Junta per videoconferència.
Dues reunions de colles.
Una reunió de la Comissió organitzadora de les 431 Festes de Sant Roc per videoconferència.
Una reunió de projecte d'exposició: «Imatge i Patrimoni. Sant Roc pel món», dins del «després del 4¼» per videoconferència.
Dos assajos dels grallers La Pessigolla.
Feines de manteniment de vestuari i d'imatgeria, magatzem, comunicació i imatge, xarxes socials, atenció als mitjans, comptabilitat, arxiu i secretaria.

ABRIL

Suspensió d'activitats presencials per la pandèmia de la Covid-19. Activitats virtuals i per xarxa:

Dimecres 1. Realització de l'Assemblea General Ordinària de sòcies i socis per videoconferència.

Concurs d'Instagram «el Cu-cut confinat» #cucutconfinat

Concurs del cartell per les 431 Festes de Sant Roc. http://plnova.cat/concurs-de-cartells-2020/

Publicació per xarxes de «Escolta i pinta el Conte de la Víbria»:
http://plnova.cat/escolta-i-pinta-el-conte-de-la-vibria/

Per Sant Jordi llibres editats per la nostra entitat per xarxes.

Difusió i publicació per xarxes de llibres i publicacions editats per la nostra entitat:
http://plnova.cat/publicacions/

Difusió i publicació per xarxes de les exposicions produïdes per la nostra entitat:
http://plnova.cat/exposicions/

Difusió i publicació d'audiovisuals de diverses celebracions i documents històrics de la nostra entitat pel canal Yootube https://www.youtube.com/channel/UCyHZ8Pdi7aWCS_-EvxuVTvw

Mitjançant Verkami, suport econòmic de la nostra entitat a la construcció del Lleó de Sabadell del que n'és padrina l'Àliga de la Ciutat.

Al llarg del mes.

Cinc reunions per videoconferència conjuntes de la Junta i de la Comissió organitzadora de les 431 Festes de Sant Roc.

Una reunió de treball per videoconferència de la Comissió de l'exposició: «Imatge i Patrimoni de Sant Roc pel món».

Feines de comunicació i imatge, xarxes socials, atenció als mitjans, comptabilitat, arxiu i secretaria.

MAIG

Suspensió d'activitats presencials per la pandèmia de la Covid-19. Activitats virtuals i per xarxa:

Crida en el compte d'Instagram de l'Àliga de la Ciutat per penjar fotografiess portant-la, fent-la ballar o acompanyant-la, amb l'etiqueta #carrersenlínia

Organització d'una cercavila virtual amb la canalla de la colla i els seus gegants, capgrossos i figures de goma, i realització d'un joc d'imatges dels elements de l'Associació de Festes de la Plaça Nova.

Organització d'una cercavila virtual amb la canalla de la colla i les seves figures de goma i realització d'un joc d'escapada sobre les figures de l'Associació de Festes de la Plaça Nova.

Dissabte 9, s'ajorna fins el 18 de juliol la presentació del Lleó de Sabadell a la que participàvem amb l'Àliga de la Ciutat.

Mitjans de mes, se suspèn la Festa Major conjunta del barri Gòtic fins l'octubre, a la que participàvem amb la Família de Gegants de la Plaça Nova.

Diumenge 24, se suspèn la Trobada de gegants de la Barceloneta, a la que participàvem amb la Família de Gegants de la Plaça Nova.

Dissabte 30, s'ajorna la celebració dels 170 anys dels Gegants de Terrassa fins el 2021, a la que participàvem amb els Gegants Centenaris.

Creació de nous elements per a la reposició de l'exposició «4¼. 425 anys de Festes de Sant Roc a Barcelona».

Confecció de mascaretes per als portadors de l'Àliga de la Ciutat.

Concurs d'Instagram «el Cu-cut confinat»: #cucutconfinat

Concurs del cartell per les 431 Festes de Sant Roc.
http://plnova.cat/concurs-de-cartells-2020/

Difusió i publicació per xarxes de llibres i publicacions editats per la nostra entitat:
http://plnova.cat/publicacions/

Difusió i publicació per xarxes de les exposicions produïdes per la nostra entitat:
http://plnova.cat/exposicions/

Difusió i publicació d'audiovisuals de diverses celebracions i documents històrics de la nostra entitat pel canal Yootube https://www.youtube.com/channel/UCyHZ8Pdi7aWCS_-EvxuVTvw

Al llarg del mes.

Cinc reunions per videoconferència conjuntes de la Junta i de la Comissió organitzadora de les 431 Festes de Sant Roc.

Una reunió de treball per videoconferència de la Comissió de l'exposició: «Imatge i Patrimoni de Sant Roc pel món».

Feines de comunicació i imatge, xarxes socials, atenció als mitjans, comptabilitat, arxiu i secretaria.

JUNY

Suspensió d'activitats presencials per la pandèmia de la Covid-19. Activitats virtuals i per xarxa.
Represa parcial d'activitats presencials a partir del dia 21.

Del dijous 4 al diumenge 7 de juny, pel Dia de l'Associacionisme: Publicació de diversos vídeos de balls dels gegants de la Plaça Nova al canal de Yootube https://www.youtube.com/channel/UCyHZ8Pdi7aWCS_-EvxuVTvw.

Del dijous 4 al diumenge 7 de juny, pel Dia de l'Associacionisme: Publicació del joc d'escapada «L'aventura de la Plaça Nova».

Dilluns 8, presentació a les xarxes del cartell guanyador del I Concurs de cartells de les 431 Festes de Sant Roc de Barcelona a la plaça Nova. http://plnova.cat/concurs-de-cartells-2020/

Divendres 12, rebuda d'una reproducció de l'Àliga de la Ciutat feta per Óscar Garcia.

Corpus
Diumenge 14: A la Casa dels Entremesos, ball de l'Àliga de la Ciutat sobre la catifa de flors per tancar el Corpus.

Diumenge 14: Participació a la processó del Corpus (700 anys del Corpus a Barcelona) amb l'Àliga de la Ciutat al claustre de la Catedral.

Diumenge 14: Ball de l'Àliga de la Ciutat a la Catedral i presidència en el concert d'orgue de músiques del Seguici

Dimarts 23, Participació a la Rebuda de la Flama del Canigó amb el Ball de l'Àliga de la Ciutat a la plaça del Rei.

Diumenge 28, se suspèn la Festa Major del Casc Antic, a la que participàvem amb la Família de Gegants de la Plaça Nova.

Dimarts 30, exposició: «4¼. 425 anys de Festes de Sant Roc a Barcelona. De vot de ciutat a festa popular de la plaça Nova», a la sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Difusió i publicació per xarxes de llibres i publicacions editats per la nostra entitat:
http://plnova.cat/publicacions/

Difusió i publicació per xarxes de les exposicions produïdes per la nostra entitat:
http://plnova.cat/exposicions/

Difusió i publicació d'audiovisuals de diverses celebracions i documents històrics de la nostra entitat pel canal Yootube https://www.youtube.com/channel/UCyHZ8Pdi7aWCS_-EvxuVTvw

Al llarg del mes.

Quatre reunions per videoconferència conjuntes de la Junta i de la Comissió organitzadora de les 431 Festes de Sant Roc.
Quatre reunions per videoconferència de colles.
Una reunió per videoconferència de la Plataforma de Festes Majors dels barris de Barcelona.
Una sessió de treball de l'exposició «4¼. 425 anys de Festes de Sant Roc a Barcelona. De vot de ciutat a festa popular de la plaça Nova»
Una reunió de treball per videoconferència de la Comissió de l'exposició: «Imatge i Patrimoni de Sant Roc pel món». Es pren la decisió de posposar l'exposició a l'any 2021.
Dos assajos del Ball de l'Àliga.
Feines de comunicació i imatge, xarxes socials, atenció als mitjans, comptabilitat, arxiu i secretaria.

JULIOL

Exposició: «4¼. 425 anys de Festes de Sant Roc a Barcelona. De vot de ciutat a festa popular de la plaça Nova», a la sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Dissabte 25, se suspèn la Trobada de Gegants de Sant Jaume, a la que participàvem amb la Família de Gegants de la Plaça Nova.

Composició de noves peces musicals per les Festes de Sant Roc:
- Toc d'Hissada de la Bandera Heràldica de Sant Roc.
- Fanfara de col·locació de la Bandera Verda de la Comissió al Palau Episcopal.

Creació de noves maces pels Diables del Barri Gòtic.

Creació de nous vestuari per als Diables del Barri Gòtic i per als portadors de la Víbria de Barcelona.

Restauració de la Cucanya centenària de la Plaça Nova.

Confecció de mascaretes de la entitat.

Adquisició de noves carpes de les Festes de Sant Roc.

Difusió i publicació per xarxes de llibres i publicacions editats per la nostra entitat:
http://plnova.cat/publicacions/

Difusió i publicació per xarxes de les exposicions produïdes per la nostra entitat:
http://plnova.cat/exposicions/

Difusió i publicació d'audiovisuals de diverses celebracions i documents històrics de la nostra entitat pel canal Yootube https://www.youtube.com/channel/UCyHZ8Pdi7aWCS_-EvxuVTvw

Al llarg del mes.

Tres reunions per videoconferència conjuntes de la Junta i de la Comissió organitzadora de les 431 Festes de Sant Roc.
Dues reunions per videoconferència de colles.
Dues reunions presencials conjuntes de la Junta i de la Comissió organitzadora de les 431
Dos reunions presencials de colles.
Una reunió per videoconferència de la Plataforma de Festes Majors dels barris de Barcelona.
Un assaig dels grallers la Pessigolla.
Feines de manteniment de vestuari i d'imatgeria, magatzem, comunicació i imatge, xarxes socials, atenció als mitjans, comptabilitat, arxiu i secretaria.
.

AGOST

Diumenge 16 d'agost, Diada de Sant Roc, Organització, difusió, producció i realització de les
431es Festes de Sant Roc de Barcelona a la plaça Nova
Festa Patrimonial d'interès Nacional
amb les activitats següents

09,30h Hissada de la Bandera Heràldica de Sant Roc.

09,30h Mostra d'elements tradicionals i protocol·laris de les Festes de Sant Roc a la plaça Nova:
La Imatge de Sant Roc de la plaça Nova i el seu gos de color blau cel,
La Cucanya centenària de la Plaça Nova,
El Porró Llarg de la Plaça Nova,
El Capità Munyon,
La Imatgeria Festiva (Gegants Centenaris -Roc i Laieta-, nan Cu-cut, Gegants infantils -Pippo i Gal·la, Àliga petita, Àliga de la Ciutat, Víbria de Barcelona i Arpella del Barri Gòtic).

09,30h Davallada de Sant Roc de la fornícula i Instal·lació i guarniment de l'altar de Sant Roc a la Plaça Nova.

09,35h Gran traca despertada.

09,40h Seguici Tradicional de Sant Roc.

10,00h Salutació de gossos a Sant Roc (accés lliure i sense horari).

10,30h A la Basílica del Pi
Renovació del Vot a Sant Roc:
Missa Cantada,
Ofrena amb el Ball dels Gegants Centenaris.
Benedicció de «Panellets»,
Cant dels Goigs en llaor a Sant Roc i veneració de la relíquia del sant,
Repic de campanes i tronada des del campanar

11,50h A la Seu Catedral

Ball de l'Àliga de la Ciutat a la Catedral de Barcelona davant de la capella de Sant Roc

12,00h Al Palau Episcopal

Balls dels elements festius del Seguici de Sant Roc al pati del Palau Episcopal

12,30h Col·locació de la Bandera Verda de la Comissió al balcó del Palau Episcopal.
Ofrena floral a Sant Roc de la Plaça Nova a càrrec de les nenes i els nens de l'entitat.
Ball dels Gegants Centenaris de Sant Roc de la Plaça Nova.

21,30h Castell de Focs d'artifici

21,45h Final de la festa: Arriada de la bandera de Sant Roc.

Retransmissió de tots els actes per streaming pel nostre canal Yootube
https://www.youtube.com/channel/UCyHZ8Pdi7aWCS_-EvxuVTvw

Altres activitats de la festa:
Concurs de cartells #431fmsantroc
Concurs d'Instagram #431fmsantroc
Recollida solidària d'aliments per a Caritas Barcelona: «Omplim la cistella junts».

Exposició: «4¼. 425 anys de Festes de Sant Roc a Barcelona. De vot de ciutat a festa popular de la plaça Nova», a la sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

Del 4 al 15 d'agost. Recollida d'aliments «Omplim la cistella junts», amb la recollida de 168 quilograms d'aliments per a Càritas Barcelona.

Diumenge 16. Participació en 431es Festes de Sant Roc de Barcelona a la plaça Nova amb el Diable de Sant Roc, l'Àliga de la Ciutat, l'Àliga petita, els gegants infantils -Pippo i Gal·la-, el nan Cu-cut, els gegants centenaris -Roc i Laieta-, la Bandera Verda de la Comissió, els grallers La Pessigolla, la Víbria de Barcelona i l'Arpella del Barri Gòtic.

Al llarg del mes.

Una reunió per videoconferència conjuntes de la Junta i de la Comissió organitzadora de les 431 Festes de Sant Roc.
Una reunió per videoconferència de colles.
Dues reunions presencials conjuntes de la Junta i de la Comissió organitzadora de les 431 Festes de Sant Roc.
Dos reunions presencials de colles.
Tres assajos dels grallers la Pessigolla.
Dos assajos dels tabalers Percúdium.
Un assaig de balls de tota la imatgeria festiva de la entitat.
Feines de manteniment de vestuari i d'imatgeria, magatzem, comunicació i imatge, xarxes socials, atenció als mitjans, comptabilitat, arxiu i secretaria.

SETEMBRE

Dijous 17, tarda. Organització i presentació del llibre «Singulars de les festes barcelonines. Balls populars, trabucaires i canons, capgrossos, gegants, bestiari i altres elements singulars», a la sala de Bèsties i pati de La Casa dels Entremesos.

Festes de La Mercè

De l'11 al 27: Participació a l'exposició del Seguici Popular al vestíbul de l'Ajuntament de Barcelona amb l'Àliga de la Ciutat i la Víbria de Barcelona (nova).

Del 7 al 26: Participació a l'exposició 20ª Mostra de Gegants al Pati Manning del CCCB amb els Gegants Nous de la Plaça Nova -Roc i Laia-, el nan Cu-cut i els gegants infantils de la Plaça Nova -Pippo i Gal·la-.

Del 10 al 26: Participació a l'exposició de Dracs i Bèsties al Born Centre de Cultura i Memòria amb l'Àliga Petita, l'Arpella del Barri Gòtic i la Víbria de Barcelona (vella).

Dimecres 23, tarda vespre: Participació en el Pregó de les Festes al Saló de Cent amb l'Àliga de la Ciutat.

Dijous 24, matí: Participació en les Matinades de grallers al campanar del Pi amb els Grallers La Pessigolla.

Dijous 24, matí: Participació en el Toc de Mercè al Moll de la Fusta amb l'Àliga de la Ciutat i la Víbria de Barcelona (nova).

Dissabte 26, matí: Participació en la Mostra de Balls de Gegants, gegantons i capgrossos a la plaça Joan Coromines amb els Gegants Nous de la Plaça Nova -Roc i Laia-, el nan Cu-cut, els gegants infantils de la Plaça Nova -Pippo i Gal·la- i els Grallers La Pessigolla.

Diumenge 27, vespre: Participació en la Mostra de foc al Moll de la Fusta amb els Diables del Barri Gòtic, la Víbria de Barcelona (vella), l'Arpella del Barri Gòtic i els tabalers Percúdium.

Publicació de diversos vídeos amb totes les actuacions dels nostres grups i imatgeria a les Festes de la Mercè 2020 *nostre canal Yootube https://www.youtube.com/channel/UCyHZ8Pdi7aWCS_-EvxuVTvw*

Al llarg del mes.

Tres reunions per videoconferència de la Junta.
Una reunió per videoconferència de colles.
Dues reunions presencials de la Junta.
Tres reunions de treball de la comissió de l'exposició «Per no perdre el temps. Calendaris tradicionals, del món rural a la societat industrial».
Una reunió per videoconferència de la Plataforma de Festes Majors dels barris de Barcelona.
Tres assajos dels grallers la Pessigolla.
Dos assajos dels tabalers Percúdium.
Tres assajos de balls de tota la imatgeria festiva de la entitat.
Feines de manteniment de vestuari i d'imatgeria, magatzem, comunicació i imatge, xarxes socials, atenció als mitjans, comptabilitat, arxiu i secretaria.

.

OCTUBRE

Dijous 8. Matí. Realització d'una visita guiada a les exposicions permanent i un Taller de Gegants de La Casa dels Entremesos per a grup de nenes i nens de l'escola La Mar Bella de Barcelona a càrrec de tres monitors de la nostra entitat.

Dimarts 20. Matí. Realització de tres visites guiades a les exposicions permanent de La Casa dels Entremesos per a grup de nenes i nens de la Institució Montserrat de Barcelona a càrrec de tres monitors de la nostra entitat.

Al llarg del mes.

Dues reunions per videoconferència de la Junta.
Una reunió presencial de Junta.
Dues reunions per videoconferència de Colles.
Una reunió per videoconferència de la Plataforma de Festes Majors dels barris de Barcelona.
Dues reunions de treball de la comissió de l'exposició «Per no perdre el temps. Calendaris tradicionals, del món rural a la societat industrial».
Dues reunions de treball de la comissió organitzadora de l'exposició «Octaves. El Corpus als barris i les viles de Barcelona».
Una reunió de treball per a la conferència «Els Santons. L'ànima provençal de Nadal»
Quatre assajos dels grallers la Pessigolla.
Feines de manteniment de vestuari i d'imatgeria, magatzem, comunicació i imatge, xarxes socials, atenció als mitjans, comptabilitat, arxiu i secretaria.

NOVEMBRE:

Dimarts 17. Matí. Realització d'una visita guiada a les exposicions permanent i un Taller de Diables de La Casa dels Entremesos per a grup de nenes i nens de l'escola Sant Felip Neri de Barcelona a càrrec de dos monitors de la nostra entitat.

Composició d'una nova peça musical per al ball del Pippo i la Gal·la, els Gegants infantils de la Plaça Nova.

Al llarg del mes.

Dues reunions per videoconferència de la Junta.

Una reunió per videoconferència de Colles.
Una reunió per videoconferència de la Plataforma de Festes Majors dels barris de Barcelona.
Dues reunions de treball de la comissió de l'exposició «Per no perdre el temps. Calendaris tradicionals, del món rural a la societat industrial».
Dues reunions de treball de la comissió organitzadora de l'exposició «Octaves. La Festa de Corpus als barris de Barcelona».
Una reunió de treball per a la conferència «Els Santons. L'ànima provençal de Nadal»
Una consulta concertada a l'Arxiu de l'entitat
Tres assajos dels grallers la Pessigolla.
Feines de manteniment de vestuari i d'imatgeria, magatzem, comunicació i imatge, xarxes socials, atenció als mitjans, comptabilitat, arxiu i secretaria.

DESEMBRE

Dijous 3, Tarda. Participació a la taula rodona virtual de l'Institut Ramon Muntaner: «Memòria oral del Corpus de Barcelona»

Dissabte 5. Tarda. Inauguració de l'exposició: «Per no perdre el temps. Calendaris tradicionals, del món rural a la societat industrial».

Dissabte 12. Matí. Realització de la Ludoteca de La Casa dels Entremesos: «Fes de geganter i vine a ballar amb el Pippo i la Gal·la de la Plaça Nova i la petita Àliga barcelonina», amb quatre monitors de l'entitat.

Dimecres 16. Vespre. Organització i realització de la tradicional xerrada de Santa Llúcia amb la conferència: «Els Santons, l'ànima provençal de Nadal», a càrrec de Jordi Montlló i Bolart, Doctor en Antropologia.

Dimecres 16. Vespre. Participació a la Campanya de recollida de joguines noves i llibres infantils de La Casa dels Entremesos «Cavalcant cap els Reis».

Diumenge 20. Matí. Participació a la darrera sortida de la Carassa de Nadal per la Fira de Santa Llúcia amb portadors per la figura.

Dijous 31. Matí. Organització de l'Arribada de l'Home dels Nassos i participació a la festa amb els grallers La Pessigolla de la Plaça Nova.

Exposició «Per no perdre el temps. Calendaris tradicionals, del món rural a la societat industrial» al vestíbul i la sala de Ball de La Casa dels Entremesos.

Confecció d'una nova creu, un nou collaret i noves arracades per a la Geganta Nova de la Plaça Nova: la Laia.

Confecció de cavallets barrocs per a l'Àliga de la Ciutat.

Al llarg del mes.
Dues reunions per videoconferència de la Junta.
Una reunió per videoconferència de Colles.
Dues reunions de treball de la comissió de l'exposició «Per no perdre el temps. Calendaris tradicionals, del món rural a la societat industrial».
Dues reunions de treball de la comissió organitzadora de l'exposició «Octaves. La Festa de Corpus als barris de Barcelona».
Una reunió de treball per a la conferència «Els Santons. L'ànima provençal de Nadal».
Una consulta concertada a l'Arxiu de l'entitat
Tres assajos dels grallers la Pessigolla.
Feines de manteniment de vestuari i d'imatgeria, magatzem, comunicació i imatge, xarxes socials, atenció als mitjans, comptabilitat, arxiu i secretaria.

2. PROGRAMES

2.1. Tradicions quatricentenàries del barri de la Catedral (barri Gòtic) per les Festes de Sant Roc de Barcelona a la plaça Nova

Declarades **Festa Patrimonial d'Interès Nacional** i catalogades festa votiva **Patrimoni Festiu de Catalunya**

Barcelona, commocionada per les constants plagues de pesta dels segles XIV, XV i XVI, l'any 1519 va declarar sant Roc patró de la ciutat. El Consell de Cent barceloní l'any 1563 va fer el vot de ciutat a sant Roc, vot renovat l'any 1569, amb el compromís de celebrar la seva festa amb seguici corporatiu, missa pròpia a Santa Eulàlia del Camp i altres solemnitats. L'any 1589, els veïns del barri de la Catedral de Barcelona, en agraïment per haver estat preservats de la terrible pesta bubònica d'aquell any, van constituir la Confraria de Sant Roch de la Plassa Nova i, des d'aquell mateix any, van celebrar festes en el seu honor. Així naixien unes celebracions que perdurarien fins als nostres dies i que han esdevingut la festa patronal i popular de carrer més antiga de la ciutat. Els veïns i els comerciants de la plaça Nova —centre vital, comercial i social del barri de la Catedral— i del seu barri seguirien i enriquirien aquesta tradició al llarg de quatre segles i un quart, constituïts en Comissió de Festes de Sant Roc de la Plaça Nova, malgrat que haurien de superar tota mena de dificultats i conflictes, fins i tot la pràctica destrucció del barri i l'obligada diàspora de molts dels veïns, després del bombardeig de 1938 i de la reforma del barri que es va prolongar fins l'any 1958. Superada la transformació urbanística del barri i les seves dramàtiques conseqüències, les Festes de Sant Roc entren al segle XXI com una de les tradicions barcelonines més antigues i singulars de Ciutat Vella i de tota Barcelona.

Les Festes de Sant Roc, celebrades a la plaça Nova i carrers de l'entorn des del 1589, han fixat una programació en la qual els actes tradicionals incorporats a la celebració durant més de quatre-cents anys són l'eix vertebrador de la litúrgia festiva. La festa actual té aquest doble vessant de tradició barcelonina, patrimoni de la ciutat, i de festa popular del barri que durant quatre segles i quart ha estat la Vilanova dels Arcs, el barri de la Catedral i el Barri Gòtic. D'aquesta manera la celebració reiterativa de la tradició es configura amb un seguit d'activitats que són les que singularitzen Sant Roc de Barcelona. La festa es celebra durant quatre, cinc o sis dies de la setmana que inclogui la diada de Sant Roc (16 d'agost), incloent-hi el cap de setmana i la diada de la Mare de Déu d'agost (15 d'agost). La festa protocol·litzada segueix un esquema reiteratiu: el primer dia de les celebracions s'inicia amb la tradicional cercavila inaugural pel barri: en Cu-cut dalt del ruc, i segueix amb la Hissada de la Bandera Heràldica de Sant Roc, tot seguit comença a funcionar la centenària Cucanya de la Plaça Nova i s'inicia la ballada de sardanes. El dia 15, dia de la Mare de Déu d'Agost, la tarda és reservada per a la Trobada i Ball de Gegants. També el dia 15 o bé el 17 d'agost, segons el calendari, és el dia de celebració de la Festa del Gos. La diada de sant Roc, 16 d'agost, comença de bon matí, amb la Gran Tronada Despertada, tot seguit s'inicia el Seguici de Sant Roc, segueix la Renovació del Vot a Sant Roc amb la solemne missa cantada amb l'ofrena, la benedicció dels Panellets de Sant Roc, la veneració de la relíquia del sant i el cant dels Goigs a llaor de sant Roc a la Basílica de Santa Maria del Pi, continua amb la tradicional visita i els balls d'honor dels elements del seguici al Palau Episcopal i la col·locació de la Bandera Verda a la balconada principal del Palau, l'ofrena floral a la imatge de sant Roc de la plaça Nova, el Ball del Centenari dels Gegants de Sant Roc de la Plaça Nova, els balls de la resta dels elements festius del Seguici, el Porró Llarg, la Cucanya de la Plaça Nova i la ballada de sardanes. El darrer dia de la festa, durant la mitja part del festival infantil, és el moment de l'enlairament del Gran Globus del Capità Munyon. També el darrer dia de la festa, al vespre, és el dia del Correfoc i del tradicional Castell de Focs, que és instal·lat a l'avinguda de la Catedral. La resta de la festa s'estructura al voltant d'activitats participatives, col·laboracions d'altres entitats i espectacles: la fira d'artesania, els balls de tarda i els balls de nit, els concerts de grups emergents, la cantada d'havaneres amb el cremat de rom, el concurs infantil de dibuix, la tarda de jocs, els jocs tradicionals i populars de carrer —curses de sacs i de l'ou i la cullera, trencar l'ou i la Cucanya de la Plaça Nova—, el taller de diables infantils, les exhibicions d'ensinistrament caní, la festa catalana amb grups de cultura popular com ara falcons, balls de gitanes, balls de bastons, moixigangues, etc., el festival infantil amb màgia, pallassos i titelles, les actuacions de l'Esbart Català de Dansaires, les sardanes o la Va Tocada, que precedeix el correfoc.

2.1.1. El Protocol Festiu de Sant Roc

- **En Cu-cut dalt del ruc i la Hissada de la Bandera Heràldica de Sant Roc**

Les Festes de Sant Roc cada any s'inicien amb la cercavila anomenada «En Cu-cut dalt del ruc». En Cu-cut, un capgròs plaçanoví amb una tradició que es remunta al 1907, hi participa en aquesta cercavila com a protagonista en dues versions del personatge, el nan Cu-cut i el capgròs Cu-cut. Aquest darrer ho fa muntat en un ase –com ja ho feia des de 1910-. Els acompanyen la resta de capgrossos de la plaça Nova i una formació musical. La cercavila, habitualment, recorre la plaça Nova, els carrers dels Arcs, Cucurulla, Portaferrissa, la Rambla, Cardenal Casañas, les places del Pi i de sant Josep Oriol i els carrers del Pi, Boters i la plaça Nova. Quan finalitza la cercavila, les Festes de Sant Roc s'inauguren oficialment amb la Hissada de la Bandera Heràldica de Sant Roc a càrrec d'alguna personalitat destacada del barri o del districte. La Bandera Heràldica és l'ensenya del barri que va ser dissenya el 1906 pel veí Antoni de Paula Rigau. La Hissada de la Bandera Heràldica és la manera singular de fer el pregó de les Festes de Sant Roc. La persona escollida hissa solemnement la bandera amb l'acompanyament musical d'una fanfara de la plaça Nova i tot seguit pronuncia el discurs inaugural.

- **Matí de Sant Roc**

La diada de sant Roc és el dia més important de les Festes, el matí és totalment estructurat segons un protocol rigorós i uns rituals totalment consolidats. El Matí de Sant Roc també és el moment de la festa quan apareixen tots els elements propis d'aquesta i distintius del barri. El Matí de Sant Roc s'estructura de la següent manera:

- **Gran Tronada Despertada**;

Fa més de cent cinquanta anys una gran traca desperta el veïnat anunciat la diada de sant Roc. Fa uns quants anys la Tronada Despertada s'iniciava a les set del matí, actualment però s'endega a dos quarts de deu del matí. Diversos pirotècnics han encès la Gran Tronada Despertada, el més destacat va ser Dionís Estapé, pirotècnic i veí del barri, qui ho va fer fins a la seva mort. Actualment la Tronada Despertada, que té dos-cents metres de llargada, l'encenen els membres de l'associació de festes.

- **Seguici de Sant Roc**

Després d'espetegar la Gran Tronada Despertada comença el Seguici Tradicional de Sant Roc –el Seguici en diferents formats i amb diversos recorreguts es realitza des de l'any 1589-. Actualment el Seguici és integrat per: el Diable de Sant Roc, els Bastoners de l'Esbart Català de Dansaires, l'Àliga de la Ciutat i el Lleó de Barcelona, els Gegants Centenaris de Sant Roc de la Plaça Nova -Roc i Laieta-, el nan Cu-cut, els gegantets infantils Pippo i Gal·la, els grallers La Pessigolla, la Bandera Verda de la Comissió de Festes, una cobla i veïns, exveïns i simpatitzants del barri. El Seguici s'adreça a la Basílica de Santa Maria del Pi tot recorrent l'avinguda de la Catedral i els carrers de Joaquim Pou, dels Sagristans, dels Capellans, dels Arcs, de Cucurulla, dels Boters, de la Palla, del Cardenal Casañas i d'en Roca. En aquest carrer es fa la salutació a la imatge de sant Roc que hi és instal·lada en una fornícula. El Seguici continua pels carrers de la Portaferrissa i de Petritxol fins la plaça del Pi i entrant a la Basílica de Santa Maria del Pi.

- **Renovació del Vot: Ofici, goigs, relíquia i panellets**

Després de l'entrada solemne a la basílica de Santa Maria del Pi de veïns, exveïns i simpatitzants portant la Bandera Verda de la Comissió de Festes i amb l'acompanyament musical de l'orgue de la Basílica, a l'altar major se celebra la solemne missa cantada i es renova el vot a Sant Roc. La Bandera Verda és col·locada en un lateral del presbiteri al costat de la imatge de sant Roc donada per la Comissió de Festes a la parròquia; totes dues presideixen la cerimònia. L'ofici acaba amb la benedicció dels Panellets de Sant Roc, que són distribuïts entre els assistents, la veneració de la relíquia del sant i el cant dels Goigs a llaor de sant Roc.

- **Balls del Seguici al Palau Episcopal**

Almenys des de l'any 1794, acabada la cerimònia a la Basílica de Santa maria del Pi i reprès el Seguici pels carrers del Pi, dels Boters, la plaça Nova, l'avinguda de la Catedral, el pla de la Seu i el carrer de Santa Llúcia, es fa la tradicional visita al Palau Episcopal. Arribats al Palau tenen lloc la rebuda del Seguici per part del senyor bisbe, o algun delegat seu i, al pati del Palau, es realitzen els balls d'honor dels elements del Seguici amb l'ordre següent: els bastoners de l'Esbart Català de Dansaires, , el nan Cu-cut, els gegantets infantils Pippo i Gal·la i l'Àliga petita, el Lleó de Barcelona, l'Àliga de la Ciutat, els Gegants Centenaris de Sant Roc de la Plaça Nova i el Diable de Sant Roc.

- **Col·locació de la Bandera Verda al Palau Episcopal**

L'any 1903 la Comissió de Festes va acordar confeccionar una nova bandera del barri, que va ser coneguda —i encara ho és— com la Bandera Verda. La bandera va ser anomenada d'aquesta manera pel color de la tela de seda i dels seus serrells i bordons. La Bandera Verda va ser brodada amb fil d'or i amb el lema «Festes de Sant Roch Plassa Nova 1903». El pal de la bandera, de més de quatre metres d'alçada, és coronat per una imatge daurada de sant Roc obra del metal·lista M. Gelabert. Des d'aleshores la Bandera Verda va desfilar en el Seguici, portada pels membres més joves de la Comissió de Festes al costat de les banderes dels Bastaixos i de la ciutat. De la mateixa manera que la diada de Sant Roc la Bandera dels Bastaixos, els segles XVIII i XIX, era col·locada en un lloc d'honor de la plaça Nova, la Bandera Verda, després del Seguici i dels balls al pati del Palau Episcopal a càrrec dels diferents elements de la imatgeria festiva del barri, és col·locada —com a privilegi secular dels veïns— a la balconada principal d'aquest palau, on presideix la festa. La Col·locació de la Bandera Verda és observada i aplaudida per la gernació congregada a la plaça.

- **L'Ofrena floral, els Balls del Seguici i el Ball dels Gegants Centenaris a plaça**

De tornada a la plaça, i després de la salutació, per part de tots els elements del Seguici, a la imatge del sant que és instal·lada en una fornícula a la plaça es fa l'ofrena floral a la imatge de sant Roc de la plaça Nova, amb el seu gos de color blau cel. Tot seguit es fa el Ball del Centenari dels Gegants de Sant Roc de la Plaça Nova en versió per a cobla del mestre Jordi León i, a continuació, els balls de la resta dels elements festius del Seguici. Tot seguit, es produeix l'aparició del Porró Llarg, que, com passa des de l'any 1830, roman tot el dia a la plaça Nova perquè en begui un rajolí de vi bo tot aquell que pugui aixecar el seu llarguíssim galet. Tot seguit comença a funcionar la Cucanya de la Plaça Nova. El matí de la diada del sant finalitza amb la ballada de sardanes.

- **El Porró Llarg**

L'any 1830 es va incorporar a les Festes de Sant Roc un nou element que esdevindria tot un símbol de la plaça Nova i que, com a tradició de les Festes, ha perdurat fins als nostres dies: el Porró Llarg. Aquest porró el va portar des de Mataró, es diu que a peu perquè no es trenqués, la veïna Caterina de Morató quan, l'any 1830, va fer estada a la capital del Maresme i, tot visitant una fàbrica de vidre, va encarregar una peça per a la celebració de les Festes de Sant Roc de Barcelona que fos única i ben singular. El porró, d'anomenada al barri i conegut per les seves dimensions com a Porró Llarg, és de vidre clar finíssim i amb unes ratlles blanques en forma d'espiral; té una longitud de setanta-cinc centímetres des del galet fins al broc gros, que en dificulta el beure i que, encara avui, és una gran atracció de la festa. Del Porró Llarg només es pot beure la diada de sant Roc quan, després del Seguici, apareix i roman tot el dia a la plaça Nova perquè en begui tot aquell que pugui aixecar el seu llarguíssim galet.

- **Els Panellets de sant Roc**

L'any 1884 es va iniciar una altra de les tradicions de les Festes de Sant Roc que han perdurat fins als nostres dies: els Panellets de Sant Roc. Aquest dolç de recepta secreta i de gran anomenada arreu es va instituir en record del panet que, segons diu la llegenda, el gos del forner de la plaça Nova duia a sant Roc mentre aquest va romandre malalt a la nostra ciutat. Els Panellets de Sant Roc al llarg dels anys han estat confeccionats per diferents forners i pastissers del barri. Els Panellets de Sant Roc són beneïts en l'ofici del sant i, després, són degustats acompanyats d'un rajolí de vi del Porró Llarg. Els Panellets de Sant Roc només es poden adquirir durant els dies de la festa. La diada de sant Roc es poden aconseguir gratuïtament després de ser beneïts en l'ofici del sant a la Basílica de Santa Maria del Pi.

- **La Cucanya de la plaça Nova**

Per les Festes de Sant Roc de la Plaça Nova, l'any 1884, la Comissió de Festes va complementar els tradicionals jocs de sortija amb la primera cucanya del barri de la Catedral. Aquesta cucanya era un aparell singular que pertanyia a l'Ajuntament de Sarrià. Va ser utilitzada fins l'any 1901, quan la cucanya es va malmetre. Aleshores la Comissió de Festes va pensar de bastir una de nova, original i pròpia per al barri. L'any 1904 en Francesc Llorens, fuster i antiquari del carrer del Bou de la Plaça Nova i membre de la Comissió de Festes, va construir la nova cucanya per a la plaça Nova que actualment encara és la mateixa que apareix per les Festes de Sant Roc. La Cucanya de la Plaça Nova ha esdevingut ritual i principal atracció de les nenes i els nens del barri de la Catedral, i fins i tot d'algun adult, durant generacions. És una peça única i diferent de la resta de cucanyes anomenades de pal. De cucanyes de pal en podem trobar de dos tipus: verticals i horitzontals. La de la plaça Nova podria ser considerada de les horitzontals, però es diferencia de les restants tant per la seva forma com pel mateix joc. En el joc de passar la Cucanya un noi o una noia puja pel pal lateral i es col·loca en el pal travesser assegut amb les cames a cada banda de la cucanya, reposa els peus sobre dues de les cordes i amb les mans s'agafa a les altres dues. Mentre dura aquesta operació d'acomodament a la cucanya, un cucanyaire -que és com s'anomena al membre de l'associació que vetlla pel joc- manté ferm el pal travesser, ja que, com que els eixos estan enllardats, la tendència del pal és de girar molt ràpidament pel mateix pes del nen o de la nena. Una vegada assegurat damunt la cucanya, el participant ha d'avançar pel pal assegut, ajudant-se tot estirant les cordes, i ha d'arribar fins a l'altre extrem sense que giri la cucanya. En arribar a l'altre pal, l'ha de tocar amb un petit cop de cap, girar sobre el travesser i repetir l'operació en sentit contrari. El participant, si ho aconsegueix, s'agafarà fermament a la cucanya amb els braços i les cames i el cucanyaire el farà girar tres vegades. Tot seguit es deixarà caure. En arribar a terra rebrà un petit obsequi com a premi. En cas que la cucanya giri abans d'aconseguir passar-la, el participant o bé cau o, si s'agafa, sempre queda cap per avall. Aleshores se'l fa girar tantes voltes com vulgui el cucanyaire o com reclamin els que s'ho miren... i a tornar-ho a provar!. La Cucanya de la Plaça Nova funciona tots els dies de les Festes de Sant Roc.

- **Els jocs tradicionals**

A part de la Cucanya per les Festes de Sant Roc els jocs populars de carrer han estat presents, almenys, des de les celebracions del segle XVIII. Una publicació del 1860 recull els jocs de sortija que es celebraven a la plaça Nova per les Festes de Sant Roc. Actualment els jocs tradicionals tenen reservada, almenys, una tarda de la festa. A part de la Cucanya, que funciona tots els dies de la festa, la tarda de jocs es realitza amb jocs com: trencar l'olla, curses de sacs i de l'ou i la cullera, la sortija, la xocolata i el melindro, la poma i la farina, l'espardenya o estirar la corda.

- **La Festa del Gos**

L'any 1973, per les Festes de Sant Roc, es va organitzar el Retrobament del Gos amb Sant Roc. Aquella va ser la primera edició de la Salutació del Gos a Sant Roc, organitzada amb la col·laboració de la Reial Societat Canina de Catalunya, amb exhibicions canines de gossos ensinistrats i la presentació de gossos del barri com a protagonistes. Aquesta activitat ha arribat fins als nostres dies amb el nom de Festa del Gos com una de les activitats més tradicionals de la festa actual. La Festa del Gos se celebra en remembrança de la llegenda del sant occità i el gos barceloní i de la dita «Per l'agost, després de Sant Roc, sant gos». La Festa del Gos actual es celebra pel matí o per la tarda del dia 15 o bé del dia 17 d'agost, segons el calendari. La Festa del Gos te dues parts ben diferenciades, una de primera amb la tradicional salutació dels gossos del barri a sant Roc, i una de segona amb una exhibició d'ensinistrament caní.

- **El Globus del Capità Munyon**

Una de les tradicions infantils més arrelades per les Festes de Sant Roc del tombant del segle XIX al XX, al costat dels focs japonesos —inofensius coets que llancen joguines per a la quitxalla—, era l'enlairament de globus aerostàtics, bombes o montgolfiers. L'any 1909 va néixer el costum d'enlairar un globus de grans proporcions que va ser conegut com el Gran Globus del Capità Munyon, i aquesta activitat ha esdevingut una de les tradicions singulars de les Festes de Sant Roc actuals. Aquest globus de paper, inflat per l'escalfament amb una flama produïda per la combustió d'una bola de cotó mullada d'alcohol, va durar fins ben entrats els anys vuitanta del segle passat. La tradició es va recuperar l'any 1997 amb globus de gas heli i amb noves singularitats: ara el globus cada any pren la forma d'algun personatge escollit per la seva condició negativa durant l'any, i el dissenya i el construeix un membre de l'Associació de Festes. L'enlairament del globus representa el llançament dels mals averanys i dels fets o dels personatges destructius de l'any, mentre les nenes i els nens criden: *Fora!, fora!, fora!, fora el Capità Munyon!*. L'enlairament del Globus del Capità Munyon es realitza a la mitja part del festival infantil del dia de sant Roc o del darrer dia de la festa.

- **La Trobada i Ball de Gegants**

Des de l'any 1982, amb el bateig dels Gegants Centenaris de Sant Roc de la Plaça Nova, la festa celebra la Trobada i Ball de Gegants. La Trobada es realitza la tarda del dia 15 d'agost i hi participen, com a amfitrions, els Gegants Nous de la Plaça Nova, els Gegants Infantils de la Plaça Nova, el nan Cu-cut i els grallers La Pessigolla i, com a convidats, totes les colles de Ciutat Vella i alguna altra de la resta país. La Trobada s'estructura de la manera següent: la plantada, la cercavila –habitualment per la plaça Nova, els carrers dels Arcs, Cucurulla, Portaferrissa, la Rambla, Cardenal Casañas, places del Pi i de sant Josep Oriol i carrers del Pi, Boters i plaça Nova-, la ballada de gegants, la xocolatada popular i el ball de tarda amb música tradicional per a tothom que clou la Trobada.

- **Els Titelles**

Des de la segona meitat del segle XIX les Festes de Sant Roc programen sessions de titelles tradicionals catalans. D'aquella època les més prestigioses eren les del titellaire Juli Pi. En Juli Pi va donar a la Comissió de Festes un dels seus guinyols amb la inscripció «Plaça Nova». Aquest teatrí seria el mateix que s'utilitzaria per les festes fins a la dècada dels anys cinquanta del segle passat. Altres titellaires destacats han actuat al llarg del segle XX: Jaume Anglès, Miquel Casals, Joan Flotats, Taylor o la nissaga de titellaires Vergés, entre altres. Actualment la sessió de titelles tradicionals catalans es programa la tarda de la diada de sant Roc o la tarda del darrer dia de la festa.

- **El Correfoc**

Amb el naixement dels Diables del Barri Gòtic, l'any 1984 s'inicia el costum de fer correfocs per les Festes de Sant Roc. Actualment el Correfoc de Sant Roc es celebra la nit del darrer dia la festa, normalment diumenge o la diada de sant Roc, i abans del tradicional Castell de Focs. Al Correfoc, que és precedit per una tabalada a la mateixa plaça i a càrrec del grup de percussió de la plaça Nova Percúdium, hi participen els grups de foc de la plaça Nova: els Diables del Barri Gòtic, la Víbria de Barcelona i l'Arpella del Barri Gòtic i, segons l'any, algun altre grup de foc de Ciutat Vella o de la resta del país. El Correfoc s'inicia a la plaça Nova i, normalment, recorre els carrers de la Palla, Banys Nous, baixada de Santa Eulàlia, Sant Sever, carrer i plaça de Sant Felip Neri, carrers de Montjuïc del Bisbe, Bisbe i clou a la plaça Nova amb el lluïment de foc de tots els participants donant pas a l'encesa del Castell de Focs d'artifici.

- **El Castell de Focs**

Un dels actes més tradicionals i esperats de les Festes de Sant Roc són els Castells de Focs d'artifici que es realitzen a la plaça Nova des de mitjan segle XIX, uns dels castells d'artifici de barri més populars i antics de la ciutat. Prestigiosos pirotècnics, com ara Domingo Morgades, Dionís Estapé, Màrius Igual o Manel Estalella, han confeccionat al llarg de més de cent setanta anys els Castells de Focs de Sant Roc a la plaça Nova. Des de l'obertura de l'avinguda de la Catedral -1958- el Castell de Focs s'instal·la en aquest espai. Son molt tradicionals de Sant Roc, a part dels focs i coets d'elevació, els tradicionals focs de terra: ventalls, rodes i, sobretot, els rètols pirotècnics amb, segons l'any, diferents elements al·legòrics de la festa. El Castells de Focs d'artifici de Sant Roc són endegats el darrer dia de la festa per la nit, el diumenge o la diada de Sant Roc, i com a cloenda de les Festes de Sant Roc.

- **La imatgeria festiva**

Els elements d'imatgeria festiva de la plaça Nova i del barri de la Catedral, imprescindibles a les Festes de Sant Roc són: els Gegants Centenaris de Sant Roc de la Plaça Nova -Laieta i Roc-, els Gegants nous de la Plaça Nova -Laia i Roc-, el nan Cu-cut, els gegantets infantils de la Plaça Nova -Pippo i Gal·la-, els capgrossos de la Plaça Nova -en Tano, en Beco, en Cu-cut, en Tano petit, el cocodril, el negret, en Groutxo, en Harpo i lo Pelat- i el bestiari festiu i/o de foc: l'Àliga de la Ciutat, la Víbria de Barcelona, l'Arpella del Barri Gòtic i la Petita Àliga barcelonina.

2.1.2. El programa de les 431 Festes de Sant Roc de Barcelona a la plaça Nova

Enguany, quan l'epidèmia ha tornat a afectar el barri de la Catedral, el país i el món sencer, les festes en honor al nostre sant protector s'han tingut d'adaptar a les restriccions i mesures recomanades per a protegir la salut de les veïnes i veïns. Respectant el Protocol Festiu i els actes i elements patrimonials s'han celebrat en espais segurs i han estat retransmesos per les xarxes socials per arribar a la major quantitat de ciutadans i ciutadanes:

431 Festes de Sant Roc de Barcelona a la plaça Nova

Declarades **Festa Patrimonial d'Interès Nacional** i catalogada festa votiva **Patrimoni Festiu de Catalunya**

A La Casa dels Entremesos
del 2 de juliol al 30 de setembre
Exposició: *«4¼ . 425 Anys de les Festes de Sant Roc de Barcelona. De vot de ciutat a festa popular a la plaça Nova»*

A la Plaça Nova (per streaming) i espais interiors
Diumenge 16 d'agost, Diada de Sant Roc

09,30h Hissada de la Bandera Heràldica de Sant Roc

09,30h Mostra d'elements tradicionals i protocol·laris de les Festes de Sant Roc a la plaça Nova:
La Imatge de Sant Roc de la plaça Nova i el seu gos de color blau cel,
La Cucanya centenària de la Plaça Nova,
El Porró Llarg de la Plaça Nova,
El Capità Munyon,
La Imatgeria Festiva (Gegants Centenaris -Roc i Laieta-, nan Cu-cut, Gegants infantils -Pippo i Gal·la, Àliga petita, Àliga de la Ciutat, Víbria de Barcelona i Arpella del Barri Gòtic).

09,30h Davallada de Sant Roc de la fornícula i instal·lació i guarniment de l'altaret de Sant Roc a la Plaça Nova

09,35h Gran traca despertada

09,40h Seguici Tradicional de Sant Roc

10,00h Salutació de gossos a Sant Roc

10,30h A la Basílica del Pi
Renovació del Vot a Sant Roc:
Missa Cantada
Ofrena amb el Ball dels Gegants Centenaris.
Benedicció de «Panellets»,
Cant dels Goigs en llaor a Sant Roc i veneració de la relíquia del sant.
Repic de campanes i tronada des del campanar

11,50h A la Seu Catedral
Ball de l'Àliga de la Ciutat a la Catedral de Barcelona davant de la capella de Sant Roc

12,00h Al Palau Episcopal
Balls dels elements festius del Seguici de Sant Roc al pati del Palau Episcopal

12,30h Col·locació de la Bandera Verda de la Comissió al balcó del Palau Episcopal.
Ofrena floral a Sant Roc de la Plaça Nova.
Ball dels Gegants Centenaris de la Plaça Nova.

21,30h Castell de Focs d'artifici

21,45h Final de la festa: Arriada de la bandera de Sant Roc.

Retransmissió de tots els actes per streaming pel nostre canal Yootube
https://www.youtube.com/channel/UCyHZ8Pdi7aWCS_-EvxuVTvw

Altres activitats de la festa:
Concurs de cartells #431fmsantroc
Concurs d'Instagram #431fmsantroc
Recollida solidària d'aliments per a Caritas Barcelona: *«Per Sant Roc: Omplim la cistella!».*
Exposició: «4¼. 425 anys de Festes de Sant Roc a Barcelona. De vot de ciutat a festa popular de la plaça Nova», a la sala d'Actes de La Casa dels Entremesos.

.

2.1.3. Descripció de la celebració de les Festes de Sant Roc 2020, edició 431:

«Aquest any, quan tot el planeta es veu afectat per la pandèmia de la Covid-19, la Renovació del vot a Sant Roc i la celebració íntima de les festes del barri tenen més sentit i més sentiment que mai.

L'any 1519 Barcelona va proclamar Sant Roc patró i protector de la ciutat contra pestes i epidèmies. El 1563 el Consell de Cent va fer vot de ciutat al sant i, el 1589, els veïns del barri de la Catedral van fundar la «Confraria de Sant Roch de la Plassa Nova» i, per haver preservat el barri del flagell de la pesta bubònica, van començar a celebrar les festes dedicades al nostre patró i protector Sant Roc. Des d'aleshores, els plaçanovins i les plaçanovines cada any, el 16 d'agost, renovem el vot i celebrem la seva festa.

Però per lliurar-nos d'aquest nou flagell no podem esperar miracles. Cal que totes i tots siguem conscients i, solidaritzant-nos amb els nostres veïns i veïnes, actuem sent curosos -també durant les festes- i complint les mesures sanitàries i de seguretat.

De fet Sant Roc va néixer i es va formar a Montpeller, ciutat occitana que durant l'edat mitjana posseïa una de les més prestigioses facultats de medicina. No seria doncs gens forassenyat pensar que els miracles atribuïts a Roc eren fruit dels seus coneixements i del seu bon ofici combatent la pesta com a un incipient epidemiòleg. .

Volem homenatjar a tots els col·lectius que han estat -i estan- fent front l'epidèmia, especialment el col·lectiu sanitari. Es per això que enguany la Hissada de la Bandera de Sant Roc simbòlica serà, per la seva impagable feina en tenir cura de la salut i el benestar de les veïnes i els veïns del barri, a càrrec de representats de tot l'equip de professionals del Centre d'Atenció Primària Gòtic.

De ben segur que les Festes de Sant Roc aquest any seran, en molts sentits, diferents. Seran unes celebracions especials, sense activitats lúdiques ni espectacles, i reduïdes a uns pocs actes, els més simbòlics i singulars recollits en la declaració de Sant Roc com a festa patrimonial d'interès nacional. Alguns actes, els més tradicionals, també els podreu seguir des de casa per streaming, i altres, com el Seguici o el castell de focs, des de terrats, balcons i finestres.

Per la nostra Associació, a més a més, també seran unes festes tristes, en les que trobarem a faltar el nostre company, soci i tresorer José Luís Lleixà Prieto "Cinto" que, poc després de les festes de l'any passat, ens va deixar. En Cinto era un col·laborador entusiasta, un plaçanoví de soca-rel, i la seva petjada entre nosaltres és inesborrable. També trobarem a faltar en Joan Planas i Riba, un veterà veí del barri que, amb humor, coneixement i bonhomia, ens va regalar els seus records i les seves experiències.

En memòria seva, i en la de tots els que estan patint aquests moments terribles, ens preparem per a celebrar unes 431 Festes de Sant Roc de Barcelona a la Plaça Nova singulars, unes festes segures per al benestar i la salut de tots els veïns i veïnes».

Com diu el Pòrtic del programa de Festes, publicat sobre aquestes línies, la programació de les festes en honor al nostre sant protector d'enguany, quan l'epidèmia ha tornat a afectar el barri de la Catedral, el país i el món sencer, s'han tingut d'adaptar a les restriccions i mesures recomanades per a protegir la salut de les veïnes i els veïns. Respectant el Protocol Festiu i els actes i elements patrimonials s'han celebrat en espais segurs i han estat retransmesos per les xarxes socials per arribar a la major quantitat de ciutadans i ciutadanes.

El dia 16 d'agost, Diada de Sant Roc, ha concentrat totes les activitats protocol·litzades en espais segurs i amb limitació d'accés i retransmeses per les xarxes socials de l'Associació de Festes de la Plaça Nova. La festa s'iniciava a les 9:30 hores amb Hissada de la Bandera Heràldica de Sant Roc -durant la hissada va ser estrenada la nova peça musical «Toc d' Hissada de la Bandera Heràldica de Sant Roc», tot seguit: la Davallada de Sant Roc de la fornícula i instal·lació i guarniment de l'altaret de Sant Roc a la Plaça Nova i la Mostra d'elements tradicionals i protocol·laris de les Festes de Sant Roc a la plaça Nova amb: la Imatge de Sant Roc de la plaça Nova i el seu gos de color blau cel, la Cucanya centenària de la Plaça Nova, el Porró Llarg de la Plaça Nova, el Capità Munyon i la Imatgeria Festiva (Gegants Centenaris -Roc i Laieta-, nan Cu-cut, Gegants infantils -Pippo i Gal·la-, Àliga petita, Àliga de la Ciutat, Víbria de Barcelona i Arpella del Barri Gòtic.

Tot seguit, a les 09,35h., s'endegava la Gran traca despertada i s'iniciava Seguici Tradicional de Sant Roc amb el Diable de Sant Roc, els Bastoners de l'Esbart Català de Dansaires amb el flabiolaire Joan Gómez, l'Àliga de la Ciutat, els grallers La Pessigolla de la Plaça Nova, el Lleó de Barcelona, els grallers del Pi, el nan Cu-cut, els gegants infantils de la Plaça Nova i l'Àliga Petita, els Gegants Centenaris de Sant Roc de la Plaça Nova, el flabiolaire Jordi Puig, la Bandera Verda de la Comissió de Festes de Sant Roc, tot adreçant-se a la basílica de Santa Maria del Pi. Que es va poder seguir la des de casa, als balcons i finestres, i per streaming.

A la Basílica Santa Maria del Pi, més tard, amb l'accés restringit i retransmès per les xarxes socials de l'entitat, es va procedir a la Renovació del Vot a Sant Roc, amb la Missa Cantada, l'ofrena Ball dels Gegants Centenaris, la Benedicció de «Panellets» de Sant Roc, el Cant dels Goigs en llaor a Sant Roc i la veneració de la relíquia del sant. Mentre, des del campanar, sonava el repic de campanes i s'endegava la tronada de coets.

A la Seu Catedral, tot seguit i amb l'accés restringit i retransmès per les xarxes socials de l'entitat, es realitzava el Ball de l'Àliga de la Ciutat davant de la capella de Sant Roc i novament es realitzava la cantada dels Goigs en llaor a Sant Roc

Al Palau Episcopal, amb l'accés restringit i retransmès per les xarxes socials de l'entitat, finalitzant el Seguici amb els Balls d'Honor dels elements festius del Seguici de Sant Roc al pati del Palau Episcopal: Balls de bastons, del nan Cu-cut, dels gegants infantils, del Lleó de Barcelona, de l'Àliga de la Ciutat, dels Gegants Centenaris de Sant Roc de la Plaça Nova i del Diable de Sant Roc i es procedia a l'antiga tradició i privilegi de les Festes de Sant Roc de la col·lació de la Bandera Verda de la Comissió de Festes a la balconada principal del Palau Episcopal, on va presidir tota la diada. Durant la col·locació de la Bandera Verda va ser estrenada la nova peça musical «Fanfara de Col·locació de la Bandera Verda». Mentre, a la plaça Nova, els nens i les nenes de l'Associació feien la Ofrena floral a la imatge de Sant Roc de la Plaça Nova i els Gegants Centenaris de Sant Roc de la Plaça Nova realitzaven el Ball del Centenari.

Mentre al llarg del dia, els veïns que van voler, es van poder apropar a la plaça nova amb el seu gos per a, lliurement, fer la «Salutació de gossos a Sant Roc» i visitar la Mostra d'elements tradicionals i protocol·laris de les Festes de Sant Roc de la plaça Nova amb: la Imatge de Sant Roc de la plaça Nova i el seu gos de color blau cel, la Cucanya centenària de la Plaça Nova, el Porró Llarg de la Plaça Nova, el Capità Munyon i la Imatgeria Festiva (Gegants Centenaris -Roc i Laieta-, nan Cu-cut, Gegants infantils -Pippo i Gal·la-, Àliga petita, Àliga de la Ciutat, Víbria de Barcelona i Arpella del Barri Gòtic).

La Festa va finalitzar, a les 21,45h, amb el llançament del Castell de Focs d'artifici retransmès per streaming i l'Arriada de la bandera Heràldica de Sant Roc. Totes les activitats van ser retransmeses per streaming pel nostre canal Yootube https://www.youtube.com/channel/UCyHZ8Pdi7aWCS_-EvxuVTvw

Prèvies i durant les festes es van realitzar altres activitats com ara el 1r.Concurs de cartells #431fmsantroc al que es van presentar 13 obres, i que va guanyar el dissenyador de Múrcia Rubén Alesandro Lucas Garcia; el resultat del concurs i totes les obres presentades va ser fetes públic a traves del nostre web el 8 de juny per http://plnova.cat/concurs-de-cartells-2020/

També es va realitzar una nova edició del Concurs d'Instagram, #431fmsantroc, a la que es van presentar una seixantena d'imatges fotogràfiques i que va guanyar el solsoní Albert Caelles; la resolució que es va fer pública el 18 d'agost.

Aquest any novament vam organitzar la campanya de recollida solidària d'aliments per a Caritas Barcelona: *«Per Sant Roc: Omplim la cistella!»* que es va realitzar a La Casa dels Entremesos en el 4 i el 15 d'agost recollint 168 quilograms d'aliments.

Per últim, entre el 2 de juliol i el 30 de setembre, a la sala d'Actes de La Casa dels Entremesos, es va presentar, amb la producció de nous elements expositius, la exposició: *«4¼. 425 anys de Festes de Sant Roc a Barcelona. De vot de ciutat a festa popular de la plaça Nova».*

Associació de Festes de la Plaça Nova
Comissió de Festes de Sant Roc de Barcelona

2.2. Projecte « després del 4 ¼» (segles de Sant Roc de Barcelona)

Premi Ciutat de Barcelona de Cultura Popular i Tradicional 2017

El 2020 l'Associació de Festes de la Plaça Nova iniciava el projecte **«després del 4¼»**, continuador del «4 ¼», amb exposicions, activitats acadèmiques, infantils i escolars i solidàries. L'eix principal del projecte era l'exposició **«Patrimoni i imatge de Sant Roc pel món»** en la que es va treballant fins el mes de maig; la persistència de la pandèmia de la COVID-19 i la impossibilitat de continuar el procés de recerca, disseny i producció de l'exposició (prevista de inaugurar el mes de juliol) va comportar que el mes de maig es decidís de posposar-la a l'any 2021.

El mes de setembre es decideix substituir la producció l'any 2020 de l'exposició «Patrimoni i imatge de Sant Roc pel món» per la nova producció **«Per no perdre el temps. Calendaris tradicionals, del món rural a la societat industrial»**, en la que s'hi va treballar els mesos d'octubre i novembre i va ser inaugurada el 5 de desembre a La Casa dels Entremesos.

Per altra part s'han mantingut durant els mesos de gener i febrer les exposicions: «1938. El barri de la Catedral sota les bombes. Les Festes de Sant Roc poc abans i poc després de la guerra», «Cavalcada de Reis 1900...» i «Figures populars i comercials dels Tres Reis d'Orient».

Les activitats acadèmiques del projecte continuaren amb les xerrades, taules rodones i conferències: «Història, present i futur dels Tres Tombs», «Memòria de 1938. El barri de la Catedral sota les bombes» i «Els Santons, l'ànima provençal del pessebre», les presentacions dels llibres: « El conte de la Víbria en Braille» i «Singulars de les festes barcelonines» volum 7 de la col·lecció «Grups festius de BCN».

També es continuà amb activitats infantils de difusió de cultura popular: la ludoteca: «Fes de geganter i vine a ballar amb el Pippo, la Gal·la i l'Àliga petita de la plaça Nova!» i una dotzena de tallers escolars de gegants i de diables de La Casa dels Entremesos i visites guiades d'escoles a l'exposició permanent d'imatgeria festiva.

S'ha realitzat activitats solidàries: «Omplim la cistella junts», recollida d'aliments per les Festes de Sant Roc per a Caritas Barcelona i «Cavalcant cap als Reis!» recollida de joguines i llibres per Reis per a La Casa dels Entremesos i l'Ajuda.

Per últim, durant els mesos de confinament per la pandèmia de la Covid-19 (sobretot de març a juny) s'han realitzat un gran nombre d'activitats per streaming i per les xarxes socials de l'Associació.

2.2.1. Exposició:
«PER NO PERDRE EL TEMPS. Calendaris tradicionals, del món rural a la societat industrial»

http://plnova.cat/exposicions /per-no-perdre-el-temps/

L'exposició, produïda per l'Associació de Festes de la Plaça Nova en col·laboració amb Edicions Morera i Tonis de Taradell, presenta un aproximació al que va ser la producció de calendaris i almanacs durant tot el segle XIX i principis del segle xx, unes publicacions que es van fer molt populars pels seus continguts, amb dades astronòmiques, religioses, festives i d'interès agrícola, com podien ser les llunacions, el pronòstic del temps o la celebració de fires i mercats. Una informació molt útil per a la població en general, però en especial per al món rural i la pagesia.

Juntament amb aquests continguts més pràctics i tabulats, els calendaris també contenien versos, dites, escrits sobre cultura popular o remeis, així com recomanacions per a la sembra i plantació dels productes del camp. De petit format i amb cobertes senzilles, les il·lustracions més vistoses quedaven reservades a les pàgines interiors, on apareixien moltes imatges arquetípiques de la vida de pagès i les feines del camp. Amb el temps, els calendaris es van anar diversificant per temàtiques: n'hi havia de religiosos, instructius i morals, literaris, polítics, satírics, filosòfics, etcètera. Tant van proliferar, que comerços i empreses amb cert renom publicaven els seus propis almanacs per regalar als clients com a reclam publicitari.

A partir de la segona meitat del segle XIX, l'edició de calendaris a Catalunya representava tot un negoci que donava feina a editors, impressors, gravadors i dibuixants. Se'n feien grans tiratges que, en algun cas, van arribar a superar el milió d'exemplars. A l'exposició «Per no perdre el temps. Calendaris tradicionals, del món rural a la societat industrial» es pot observar com eren i com van evolucionar els calendaris tradicionals, la varietat de capçaleres i de formats que existien, quina era l'estructura i els continguts més habituals o les imatges arquetípiques. Això es fa a través d'una petita però singular col·lecció de calendaris vuitcentistes representativa de la gran producció que va existir a Catalunya i també a la resta de l'Estat espanyol.

ARGUMENT EXPOSITIU

1. Orígens dels calendaris i almanacs

Des d'antic que l'home ha observat la natura i els seus fenòmens per ordenar el temps i establir la relació i la influència del cel i dels astres. De la mesura del temps van sorgir els dies, els mesos i els anys, i del comportament cíclic de la natura les estacions. Observant el cel i l'atmosfera es podia deduir quan el temps seria calorós o fred i quan es produirien inundacions, marees, la maduració dels fruits... Poder disposar d'aquestes prediccions era essencial en societats sedentàries i agrícoles, i per tant es feia necessari anotar-les. D'aquí sorgirien els primers calendaris, de gran importància a antigues civilitzacions com Mesopotàmia, Egipte, Grècia i Roma. De fet, la paraula calendari prové del llatí *calenda*, referit a «dia»; i el mot almanac prové de l'àrab *al-manākh*, que significa «el clima».

A l'Edat Mitjana, els calendaris manuscrits eren realitzats per persones de ciència, com metges astrònoms o matemàtics. Diferien dels almanacs més moderns en el fet que presentaven càlculs per més d'un any, és a dir, tenien caràcter perpetu. Anaven destinats a gent instruïda, com nobles, eclesiàstics o personatges adinerats o de molta volada. Juntament amb el calendari cronològic tabulat, presentaven els càlculs de les llunacions i altres dades astronòmiques com els eclipsis o la situació dels planetes.

Amb l'aparició de la impremta, a mitjans del segle XV, aquests calendaris, també anomenats llunaris, almanacs o parenòstics, comencen a difondre's amb més facilitat i es fan molt populars, arribant a totes les classes socials. A Catalunya coneixem l'existència d'almanacs impresos, i per tant més o menys a l'abast del poble, a partir del segle XV. El Llunari de Bernat de Granollacs, datat el 1484, està considerat el primer text de caràcter astronòmic que s'imprimí en català. Presentava els càlculs del moviment de la lluna en seixanta-sis taules, una per any, des del 1485 fins al 1550, amb informació sobre el mes, l'hora i els minuts dels plenilunis i novilunis de cada any, la conjunció dels planetes, els eclipsis, les festes mòbils... Es va convertir en el llunari més cèlebre i difós fins ben entrat el segle XVI, amb nombroses edicions fora de Catalunya i traduccions al llatí, castellà, italià i galaicoportuguès. Va ser un model per a les obres posteriors del gènere que es van publicar fins al segle XIX.

2. Publicacions populars a l'abast de tothom

A partir dels segle XVI, els almanacs i calendaris aniran guanyat popularitat. Deixen el seu caràcter perpetu i esdevenen anuals. També incorporen continguts pràctics i de fàcil lectura, cosa que els fa més assequibles per a un públic poc avesat a llegir. El seu petit format de poques pàgines, la factura rústica i senzilla i el preu econòmic, farà que estiguin presents a la majoria de llars.

Si bé anaven adreçats a persones de tota condició i ofici, en general, per raons pràctiques, eren més populars al món rural. Per als pagesos, la informació sobre les llunes i els pronòstics del temps era de gran utilitat per tal d'orientar bé les feines del camp, així com també la relativa a la celebració de fires i mercats, on portaven a vendre els seus productes o es relacionaven socialment.

D'altra banda, en una societat catòlica-cristiana, les dades de caire religiós que oferien els calendaris facilitaven la pràctica religiosa, i propiciaven una compra molt generalitzada, en aquest cas, tant a la ruralia com a les ciutats.

Considerats com a literatura de canya i cordill, els calendaris eren impresos en un full que, amb dos o tres plecs, conformaven un grup de vuit o setze pàgines, generalment en forma de quartilla. Aquest format es mantindrà en les publicacions més populars però d'altres l'aniran ampliant..

3. La imatge gràfica dels calendaris vuitcentistes

Des dels inicis, els calendaris van incloure il·lustracions encara que de forma escassa. Estaven reservades principalment per a la coberta i representaven al·legories de les feines del camp amb paisatges. Als interiors, acompanyaven les capçaleres de cadascun dels mesos, representant els signes zodiacals o escenes al·lusives al cicle de l'any. Aquestes imatges arquetípiques seran una constant en la majoria d'almanacs i calendaris vuitcentistes.

A mesura que el gènere prospera també la il·lustració va evolucionant. Les portades es van embellint, sobretot per fer front a la gran competència i per guanyar en personalitat. Els interiors també es van enriquint amb sanefes decoratives i noves il·lustracions menys arcaiques. Si bé moltes continuen representant les feines del camp o al·legories a les estacions i certes festivitats (Carnestoltes, Tots Sants, Nadal...), d'altres són de tipus satíric, humorístic i pintoresc, sobre personatges o esdeveniments destacats, o relacionades amb consells per a la salut i la vida quotidiana. D'altra banda, els anuncis publicitaris proliferen amb grafismes d'estils variats.

Moltes de les il·lustracions són obra de reconeguts dibuixants i gravadors que segueixen els estils artístics de l'època, que en el cas dels calendaris, beuen del romanticisme i evolucionen cap el modernisme i el noucentisme.

Un dels més reconeguts gravadors de Barcelona va ser Josep Noguera que, de forma fecunda, va nodrir amb les seves imatges molts fulls populars i calendaris. Més endavant destaquen il·lustradors i dibuixants com Jaume Pahissa, Apel·les Mestres, Celestino Sadurní i Pacià Ross, i ja entrat el segle XX trobem noms com Tomàs Argemí, Cornet, Joan Llaverias, Antoni Batllori Jofré, Ricard Opisso, Lluís Mallol i tantíssims altres d'aquest fructífer període.

4. La producció editorial

L'edició dels calendaris vuitcentistes va estar sotmesa a la influència i control de l'església, tot i que durant la primera meitat del segle XIX, el veritable control l'exercia la monarquia de règim absolutista. Per entendre aquest interès, hem de remuntar-nos al regnat de Ferran VII, qui l'any 1814 aboleix la llibertat de premsa i, conseqüentment, prohibeix l'edició de diaris i almanacs. L'únic diari serà La Gaceta Oficial i només es permet la publicació d'un almanac oficial, redactat pel Real Instituto y Observatorio de la Armada de San Fernando de Cadis, que es publicava per subhasta. D'aquest almanac se'n van arribar a vendre en el període absolutista tres milions d'exemplars anuals. Tot un negoci editorial controlat des de l'Estat! Tot i així, a les grans ciutats o capitals de les diferents províncies es van continuar publicant alguns calendaris, tots seguint el model oficial i sota llicència d'un privilegi que concedia en exclusiva Sa Majestat el Rei. A més, obligatòriament s'havien de consignar les dades astronòmiques que facilitava l'observatori oficial de Cadis, previ pagament.

Aquest monopoli va durar fins el 1855, quan els diputats lliberals van fer una proposició de llei a les Corts que sol·licitava la llibertat de confecció i impressió d'almanacs, en coherència amb la llibertat d'impremta que promulgava la constitució vigent en aquells moments. Així mateix, es titllava l'exclusivitat d'opressora i els continguts de poc enriquidors i marcadament instructius. Quan el 1856 finalment entra en vigència la llei que allibera els almanacs del monopoli estatal, a Catalunya es produeix una cascada d'edicions de calendaris i almanacs. Els impressors, amb visió de negoci, n'editen de tota mena: literaris, polítics, satírics, morals, instructius, meteorològics, religiosos, pietosos, agrícoles, de comerç, etcètera. Es calcula que cap el 1880 a Espanya es van arribar a publicar cada any entre 200 i 300 almanacs diferents. La majoria d'ells tindrien una trajectòria efímera, mentre que d'altres es mantindrien durant dècades

5. Selecció de calendaris singulars editats a Espanya i l'estranger

El fenomen de la proliferació de l'edició de calendaris i almanacs es va donar arreu del món, sobretot a partir de la revolució industrial i comercial del segle XIX, arrelant amb força al tombant del segle XX. Ja fossin astronòmics i religiosos, agrícoles, literaris, costumistes, il·lustrats o publicitaris, els calendaris estaven presents a la majoria de llars del món rural i també urbà.

En Aquest apartat destaquem alguns exemplars singulars de diferents llocs, tant de Catalunya com de la resta de l'Estat espanyol, o d'Europa i d'Amèrica, per ser representatius o tenir algun aspecte curiós, que ens ajudaran a veure la gran projecció i varietat del gènere.

6. La pervivència d'un calendari de tradició vuitcentista: el Calendari de l'Ermità

L'actual Calendari l'Ermità, pel fet d'haver estat una herència familiar amb una trajectòria ininterrompuda des dels seus orígens el 1876, és l'únic exemple que ens permet conèixer i comprendre una mica més la història d'aquestes publicacions. El 1856, quan el govern va decretar la llibertat de premsa, Antoni Maria Morera, home instruït i amb sòlids coneixements d'astronomia, edita un primer calendari, el Calendario Histórico, Universal y Perpetuo, que va tenir una gran acceptació. La seva feina com a agrimensor el va portar a conèixer de primera mà el món rural i el va motivar a fer una publicació «per a tots els pobles de Catalunya». Així naixia, el 1876, el Calendario Ermitaño de los Pirineos, por el astrólogo fray Ramón.

L'aparició del calendari coincideix amb un dels moments de màxima popularització d'aquest tipus de publicacions, però també de competència entre editors. Morera es vol distingir oferint un calendari fiable i al màxim rigorós. Els continguts són els habituals: dades astronòmiques i religioses, pronòstics meteorològics i el santoral. La relació de festes majors, fires i mercats, al principi, és modesta, però amb el temps anirà creixent i es convertirà en un referent. El calendari també inclou altres continguts que li donen una personalitat pròpia: escrits de temàtica astronòmica, «literària» i remeiera, com ara el «Repertorio de remedios contra los males más comunes de la vida», una sèrie de remeis naturals que més tard serien recopilats en forma de llibret.

A la mort del fundador, el 1893, el seu fill Joan Baptista Morera i Bargalló (1889-1943) donarà continuïtat a la publicació. Tot just als inicis, s'haurà d'enfrontar a un litigi pels drets de propietat intel·lectual davant l'intent d'usurpació de l'editor Antonio Millat, qui durant uns anys publicà un calendari amb el mateix nom. El 1895 l'Audiència de Barcelona va emetre sentència a favor de Morera i el Calendario Ermitaño de los Pirineos continua la seva trajectòria.

El 1908 l'administració editorial es trasllada a un petit local del número 12 de la plaça Nova, al costat de la fornícula de Sant Roc i davant del Palau Episcopal, on a més del calendari, Morera edita la revista La Família (l'edifici, desaparegut en els enderrocs que van escapçar la plaça Nova l'any 1958 i derruir mig barri de la Catedral «El Barri Perdut», era situat justament on ara hi ha el poema visual Barcino de Joan Brossa). L'editor va millorant els continguts i la publicitat es fa cada vegada més present. El 1910 incorpora uns magnífics gravats dels reconeguts Pacià Ross i Pere Argemí. A partir del 1920, s'inclou la «Crònica anual», un apartat que recull els fets més destacats de l'actualitat de l'any anterior.

Quan arribin els temps difícils de revolució i Guerra Civil, el calendari haurà de saber adaptar-se per tal de sobreviure. Així, del 1937 fins al 1939, passa a anomenar-se El solitario de los Pirineos. A la portada, canvia el gravat del frare per un astròleg. A l'interior, desapareixen totes les referències al santoral, que passa a dir-se 'onomàstica', i es tradueix la toponímia amb referència a sants i santes. Més endavant, durant el franquisme, també s'haurà d'adaptar a les exigències polítiques i es veurà obligat a incloure certs continguts propagandístics del règim. Després de la mort de Joan Baptista Morera l'any 1943, els seus fills i nets continuaran amb l'edició del calendari. L'any 2016, tot coincidint amb els 140 anys de publicació ininterrompuda, un dels rebesnets del fundador recull novament l'herència editorial familiar. El calendari es tradueix al català com a Calendari l'Ermità i rep un nou impuls. També es crea la Col·lecció Ermità, dedicada a temes de cultura tradicional i popular. Avui és un dels darrers exponents dels calendaris vuitcentistes, que es manté viu com a contrapunt necessari a les publicacions d'estil més contemporani, en un context en què es valora cada cop més allò tradicional i autèntic.

FITXA TÈCNICA I MATERIALS

1 plafó rígid (doble desmuntable) -introductori i crèdits- de 240 x 200 cm amb impressió digital sobre pvc.
6 plafons rígids -amb els continguts de text i les imatges- de 120 x 200 cm amb impressió digital sobre pvc.
76 calendaris i almanacs, documents originals de diferents dates entre 1856 i 1940
6 vitrines expositives de 43x43x168 cm,
1 urna expositiva de 120x60x120 cm.
Elements de penjar literatura de «canya i cordill» amb reproduccions facsímil de documents entre 1824 i 1910.
Diverses eines de treball agrari
Diferents sacs amb productes agraris i plantes aromàtiques

CRÈDITS

Organitza per:
Associació de Festes de la Plaça Nova - Comissió de Festes de Sant Roc de Barcelona, Edicions Morera, Tonis de Taradell

Produïda per:
Associació de Festes de la Plaça Nova - Comissió de Festes de Sant Roc de Barcelona

Amb el Suport de:
Ajuntament de Barcelona / Institut de Cultura, Generalitat de Catalunya / Departament de Cultura, Diputació de Barcelona / Àrea de Cultura, Educació i Esports

Comissariat:
Norbert Tomàs Bilbeny

Textos:
Norbert Tomàs, Amadeu Carbó i Lola Escudero

Coordinació Associació de Festes de la Plaça Nova:
Xavier Cordomí

Coordinació Edicions Morera:
Laia Camprubí i Lola Escudero

Fotografies i il·lustracions:
Arxiu de l'Associació de Festes de la Plaça Nova, Arxiu Documental d'Edicions Morera, Arxiu Fotogràfic de Barcelona, Biblioteca Pública de Maó

Disseny:
Fons Gràfic, S.L.

Correcció lingüística:
Anna Balaguer

Producció:
Publiservei, S.L.

Comunicació:
Associació de Festes de la Plaça Nova, Francesc Buxeda, Fons Gràfic, S.L. i La Factoria dels Anuncis, S.L.

Agraïments:
Montserrat Castells, Anna Garcia, Pere Marquilles, Anna López, Miquel Àngel Higueras, Josep Preseguer, Estanislau Tomàs, Joan Vilà, Costa Llibreter, Llibreria Farré, La Casa dels Entremesos.

2.2.2. Altres activitats i exposicions del projecte «després del 4¼»

Premi Ciutat de Barcelona de Cultura Popular i Tradicional 2017

Exposicions

Del 28 de novembre de 2019 al 2 de febrer de 2020, a la sala d'actes de La Casa dels Entremesos, exposició: «**Cavalcada de Reis 1900...**». Mostra de vestits antics de reis i patges de la Cavalcada de Barcelona.

Del 28 de novembre de 2019 al 2 de febrer de 2020, al vestíbul de la sala d'actes de La Casa dels Entremesos, exposició: «**Figures populars i comercials dels Tres Reis d'Orient**», Col·lecció Cordomí Castells.

Del 30 de juliol de 2019 al 16 de febrer de 2020, a La Casa dels Entremesos, exposició: «**1938. El barri de la Catedral sota les bombes. Les Festes de Sant Roc poc abans i poc després de la guerra**»

Del 2 de juliol al 30 de setembre de 2020, a La Casa dels Entremesos, exposició: «**425 anys de les Festes de Sant Roc a Barcelona. De vot de ciutat a festa popular a la plaça Nova**». Exposició renovada amb nous elements expositius.

Del 5 de desembre de 2020 al 14 de febrer de 2021, a La Casa dels Entremesos, exposició: **«Per no perdre el temps. Calendaris tradicionals, del món rural a la societat industrial»**.

Commemoracions

El 30 de gener, en el marc de les celebracions del «4¼» es va commemorar el 82è aniversari dels bombardejos del barri de la Catedral **homenatjant els 210 veïns morts** i els milers de *plaçanovins i plaçanovines* desplaçats i represaliats del barri.

Inauguracions

El 5 de desembre va ser inaugurada l'exposició **«Per no perdre el temps. Calendaris tradicionals, del món rural a la societat industrial»** a La Casa dels Entremesos, amb l'assistència de 62 persones.

Taules rodones, conferències i presentacions

El 24 de gener, organització i realització de la tradicional xerrada de Sant Antoni i els Tres Tombs amb la taula rodona: **«Història, present i futur dels Tres Tombs»**, a càrrec de Xavier Orriols, etnògraf, Adolf Bargués, traginer i polític, i Andreu Bernadàs, president de la Federació Catalana dels Tres Tombs, a la sala de Ball de La Casa dels Entremesos, amb l'assistència de 30 persones..

El 30 de gener, organització i realització de la conferència col·loqui **«Memòria del 1938. El barri de la Catedral sota les bombes»**, a càrrec de Judit Pujadó, historiadora, escriptora i editora, i Enric H. March, historiador, crític literari i escriptor; acte d'homenatge a les víctimes dels bombardeigs en el 82è aniversari i de cloenda del projecte «4¼», a la sala de Ball de La Casa dels Entremesos, amb l'assistència de 34 persones.

El 6 de febrer, organització i realització de la presentació del llibre **«El conte de la Víbria» en llenguatge Braille**, a càrrec de Manel Eiximeno, director del Credv Cre ONCE Barcelona, Delfina Polo, mestra de suport pels nens i nenes amb discapacitat visual, i Maria del Mar Calvet, autora del conte, amb l'assistència de 28 persones.

El 17 de setembre, presentació del llibre **«Singulars de les festes barcelonines. Balls populars, trabucaires i canons, capgrossos, gegants, bestiari i altres elements singulars»**, volum 7 de la col·lecció «Grups Festius de Barcelona», a càrrec de Xavier Cordomí i Nicolás Alonso, autors, i Xavier , Arola, editor, a la sala de Bèsties i pati de La Casa dels Entremesos, amb l'assistència de 36 persones.

El 16 de desembre, organització i realització de la tradicional xerrada de Santa Llúcia amb la conferència: **«Els Santons, l'ànima provençal de Nadal»**, a càrrec de Jordi Montlló i Bolart, Doctor en Antropologia, a la sala de Ball de La Casa dels Entremesos, amb l'assistència de 12 persones.

Publicacions

Publicació del llibre infantil en llenguatge Braille **«El conte de la Víbria»**, en col·laboració amb l'ONCE.

Campanyes solidàries

Del 28 de novembre de 2019 al 3 de gener de 2020 Campanya **«Corona't col·laborant!»**. Campanya de recollida de joguines i llibres infantils, per a La Casa dels Entremesos i l'Ajuda..

5 de gener participació en **«Els Tres Reis d'Orient a l'Hospital Sant Joan de Déu»**. Entrega de joguines a les nenes i nens hospitalitzats, d'urgències i de l'hospital de dia.

Del 4 al 15 d'agost: Campanya **«Per Sant Roc: Omplim la cistella!»**. Campanya de capta d'Aliments per a Càrites Barcelona.

Del 5 de desembre de 2020 al 4 de gener de 2021 Campanya **«Cavalcant cap als Reis!»**. Campanya de recollida de joguines i llibres infantils, per a La Casa dels Entremesos i l'Ajuda.

Activitats escolars i infantils

12 de desembre. Ludoteca «**Fes de geganter i balla amb els gegantets Pippo i Gal·la i l'Àliga Petita de la Plaça Nova»** a La Casa dels Entremesos, amb l'assistència de 12 nenes i nens.

Al llarg de tot l'any (entre gener i març i entre octubre i novembre) s'han realitzat **11 tallers escolars i visites de La Casa dels Entremesos** amb monitors de la nostra entitat a diversos cursos de diferents escoles:
3 Tallers escolars de Gegants,
2 Tallers escolars de Diables,
6 Visites guiades per a escoles a l'exposició permanent d'imatgeria festiva,
Amb l'assistència de 275 nenes i nens.

Activitats per xarxes socials i per streaming (confinament Covid 19)

Abril - Juliol: Concurs d'Instagram **«el Cu-cut confinat»** #cucutconfinat

Abril - Juliol: Concurs del cartell per les **431 Festes de Sant Roc**. http://plnova.cat/concurs-de-cartells-2020/

Abril - Juliol: Publicació per xarxes de **«Escolta i pinta el Conte de la Víbria»**: http://plnova.cat/escolta-i-pinta-el-conte-de-la-vibria/

Abril - Juliol: Difusió i publicació per xarxes de **llibres i publicacions** editats per la nostra entitat: http://plnova.cat/publicacions/

Abril - Juliol: Difusió i publicació per xarxes de les **exposicions** produïdes per la nostra entitat: http://plnova.cat/exposicions/

Abril - Juliol: Difusió i publicació d'**audiovisuals de diverses celebracions i documents històrics** de la nostra entitat pel canal Yootube https://www.youtube.com/channel/UCyHZ8Pdi7aWCS_-EvxuVTvw

Maig: Crida del compte **d'Instagram de l'Àliga de la Ciutat** per penjar fotos portant-la, fent-la ballar o acompanyant-la, amb l'etiqueta #carrersenlínia

Maig: Organització **Escape room** Cercavila virtual amb la canalla de la colla i els seus gegants, capgrossos i figures de goma, i realització d'un joc d'imatges dels elements de l'Associació de Festes de la Plaça Nova.

Maig: Organització **Escape room** Cercavila virtual amb la canalla de la colla i les seves figures de goma i realització d'un joc d'escapada sobre les figures de l'Associació de Festes de la Plaça Nova.

Del dijous 4 al diumenge 7 de juny, pel **Dia de l'Associacionisme**: Publicació de diversos **vídeos de balls dels gegants de la Plaça Nova** al canal de Yootube https://www.youtube.com/channel/UCyHZ8Pdi7aWCS_-EvxuVTvw.

Del dijous 4 al diumenge 7 de juny, Escape room pel **Dia de l'Associacionisme**: Publicació del joc d'escapada **«L'aventura de la Plaça Nova».**

El 18 de juny presentació a les xarxes del cartell guanyador del **I Concurs de cartells per les 431 Festes de Sant Roc de Barcelona a la plaça Nova**. http://plnova.cat/concurs-de-cartells-2020/

El 16 d'agost, retransmissió de tots els actes de les **431 Festes de Sant Roc de Barcelona a la plaça Nova** per streaming i pel nostre canal Yootube https://www.youtube.com/channel/UCyHZ8Pdi7aWCS_-EvxuVTvw

2.3. Activitats de les colles de cultura popular i tradicional de la Plaça Nova: geganters, grallers, bestiari, diables, tabalers, infantils i jocs tradicionals

Des de l'Associació de Festes de la Plaça Nova, entitat amb activitats des de l'any 1589, com a eina de foment de la cultura popular, tradicional i festiva, incentiva l'activitat de dones i homes, noies i nois, nenes i nens del barri de la Catedral, de la ciutat de Barcelona i de tota mena de procedències, mitjançant les seves diferents seccions: La Comissió de Festes, des del 1829 (hereva de la Confraria de Sant Roch de la Plassa Nova de la Seu Catedral, del 1589, i del Gremi de Bastaixos de la Plassa Nova, des de l'any 1640); la colla de Gegants i nans, amb els Gegants Centenaris (1906), el nan Cu-cut (1907) i els gegants nous (1992); els Grallers La Pessigolla, des del 1983; els Diables i Tabalers del Barri Gòtic, des del 1984; els portadors de Bestiari amb l'Àliga de la Ciutat (1989), la Víbria de Barcelona (1993) i l'Arpella del Barri Gòtic (1999). El col·lectiu s'amplia amb la secció infantil l'any 2005 amb l'Àliga Petita de Barcelona, el gegant infantil Pippo (2007) i la geganta infantil Gal·la (2012). Amb 174 socis en actiu i moltíssims col·laboradors, del barri i de la resta de la ciutat, l'Associació aquest any ha celebrat el 431 anys d'activitat amb un seguit d'actuacions, les habituals de cada secció i altres d'especials, en motiu de commemoració del «després del 4¼» i com a continuïtat de la celebració dels 425 anys de Sant Roc de Barcelona i de les seves tradicions més que centenàries.

Les activitats habituals i puntuals, programades, sol·licitades en col·laboracions i intercanvis de les diferents Colles de les Cultures Popular i seccions i comissions de l'Associació es realitzen en trobades, festes i celebracions d'arreu de la ciutat, del país i més enllà i amb activitats, tallers i visites a La Casa dels Entremesos. Enguany però moltes activitats presencials programades han estat suspeses, ajornades o reconvertides en virtuals per motiu de la situació creada per la pandèmia de la COVID-19. D'aquesta manera durant mesos s'ha treballat telemàticament i s'han programat motes activitats a través de les xarxes socials de la entitat i a través de streaming. També, l'aturada, ha servit per a restaurar tota la imatgeria festiva de l'entitat, renovació de vestuari i estris (dels diables, dels músics, dels geganters...) i d'elements i materials de la festa. D'aquesta manera les principals activitats realitzades durant l'any 2020 han estat :

GENER:
Participació en l'arribada i visita dels Reis d'orient a l'Hospital matern-infantil de Sant Joan de Déu amb diferents membres de l'entitat com a patges reials. Participació a la Seguici de les Basíliques de la Barcelona Antiga amb els grallers La Pessigolla. Participació a la Cavalcada dels Tres Tombs de Sant Antoni de Barcelona amb diversos genets i el portant del Penó de la Germandat de Sant Antoni Abad. Realització d'una visita guiada a les exposicions permanent i temporals de La Casa dels Entremesos per grup privat de Barcelona a càrrec d'un monitor de la nostra entitat. Participació en el Seguici del barri de Sant Antoni, de la Festa Major del barri de Sant Antoni, amb els grallers La Pessigolla. Organització i realització de la tradicional xerrada de Sant Antoni i els Tres Tombs amb la taula rodona: «Història, present i futur dels Tres Tombs», a la sala de Ball de La Casa dels Entremesos amb l'assistència de 30 persones. Organització de conferència col·loqui «Memòria del 1938. El barri de la Catedral sota les bombes», acte d'homenatge a les víctimes dels bombardeigs en el 82è aniversari i de cloenda del projecte «4¼», a la sala de Ball de La Casa dels Entremesos amb l'assistència de 34 persones. Participació en la campanya de recollida de joguines noves i llibres infantils de La Casa dels Entremesos, «Coronat Col·laborant», amb l'Àliga de la Ciutat. Restauració de l'Àliga de la Ciutat, de la Víbria de Barcelona (vella) i de la Víbria de Barcelona (nova) a càrrec del Taller d'escultura Casserras de Solsona.

FEBRER:
Organització i realització de la presentació del llibre «El conte de la Víbria» en llenguatge Braille. Participació a Festes de Santa Eulàlia: *Participació en l'Exposició «Gegantons de les colles de Barcelona», al Pati Manning del CCCB, amb els Gegants infantils de la Plaça Nova, Pippo i Gal·la. Participació en els Protocols de l'Àliga amb l'Àliga de la Ciutat fent Ball de l'Àliga i la Marxa d'entrada de l'Àliga a Santa Maria del Mar. Participació en la Ballada i Cercavila de Gegantets dels barris de la ciutat amb els Gegants infantils de la Plaça Nova -Pippo i Gal·la-, l'Àliga Petita i grallers i amb portadors per la Gegantona Laia. Participació en el Correfoc de Santa Eulàlia amb els Diables del Barri Gòtic, la Víbria de Barcelona (vella) i els tabalers Percúdium. Participació en les Matinades de grallers amb els grallers La Pessigolla. Participació en el Seguici de Santa Eulàlia - XXXVIII Trobada de Gegants de Ciutat Vella amb l'Àliga de la Ciutat, la Víbria de Barcelona (nova), els Gegants infantils de la Plaça Nova, Pippo i Gal·la, l'Àliga Petita, el nan Cu-cut, els Gegants nous de la Plaça Nova, Roc i Laia, els grallers La Pessigolla, els grallers Esparriots, portadors per la Gegantona Laia i el Penó de Santa Eulàlia, fent el Ball de Santa Eulàlia a la Baixada de Santa Eulàlia i a la plaça de Sant Jaume amb els Gegants nous i el Ball de l'Àliga a la plaça de Sant Jaume. Participació en l'exposició «Laies» al Palau de la Virreina amb la Geganta nova Laia i la Geganta infantil Gal·la. Participació en la Col·locació del Penó de Santa Eulàlia i la Balladeta de la Laia amb portadors per la Gegantona Laia. Participació en la Passejada de les Laies amb la Geganta centenària*

Laieta, la Geganta infantil Gal·la, la Geganta nova Laia, els grallers La Pessigolla, portadors per la Gegantona Laia i el Penó de Santa Eulàlia. Participació en la Cerimònia d'entrega dels Premis Ciutat de Barcelona, al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona, amb l'Àliga de la Ciutat fent el Ball de l'Àliga i la Marxa d'entrada de l'Àliga. Realització de dues visites guiades comentades en anglès a l'exposició permanent d'imatgeria de La Casa dels Entremesos per a dos grups d'alumnes d'intercanvi dels Intituts: Kanuni Anadolu Lisesi de Trabzon (Turquia), Ayçe Gülsevin Ali Rüçtü Kaynak Anadolu Lisesi de Bodrum (Turquia), Instituto Compresivo Ghiberti de Florència (Itàlia), Lappelo 1st Gimnasio de Naoussa (Grècia), Gymnazium Ceskolipska 373 Praha 9 de Praga (Txèquia) i Institut Pompeu Fabra de Martorell (Catalunya), a càrrec d'un monitor de l'Associació de Festes de la Plaça Nova. Participació en l'Arribo del Rei Carnestoltes i la Taronjada, del Carnaval de Barcelona 2020, amb portadors per als Gegants vells de la Casa de Caritat o del Carnaval de Barcelona. Participació en la Rua de Carnaval del barri de Sant Josep de l'Hospitalet de Llobregat amb els tabalers Percúdium. Participació a la 3a Trobada d'Imatgeria Popular de Castelló de la Plana amb portadors pera als Gegants nous de la Casa de Caritat o del Corpus de Barcelona.

.

MARÇ:

Participació en la «La GamVerrada» de Tarrega, amb el nan Cu-cut i un graller. Realització d'una visita guiada a les exposicions permanent i un Taller de Gegants de La Casa dels Entremesos per a grup de nenes i nens de Barcelona de celebració d'aniversari a càrrec d'un monitor de la nostra entitat. Realització d'una visita guiada a les exposicions permanent i d'un Taller de Diables de La Casa dels Entremesos per a un grup d'alumnes de P3 de l'Escola Els Costarets de Vilanova i la Geltrú amb dos monitors de la nostra entitat. Realització d'una visita guiada a les exposicions permanent i un Taller de Gegants de La Casa dels Entremesos per a un grup d'alumnes de P3 de l'Escola del Carme de Sabadell amb dos monitors de la nostra entitat. Restauració dels Gegants nous -Roc i Laia-, els Gegants infantils -Pippo i Gal·la- i el nan Cu-cut a càrrec del Taller d'escultura Casserras de Solsona. El dia 14 suspensió de totes les activitats presencials per la pandèmia de la Covid-19.

ABRIL:

Convocatòria del concurs d'Instagram «el Cu-cut confinat» #cucutconfinat Convocatòria del concurs del cartell per les 431 Festes de Sant Roc. http://plnova.cat/concurs-de-cartells-2020/ Publicació per xarxes de «Escolta i pinta el Conte de la Víbria»: http://plnova.cat/escolta-i-pinta-el-conte-de-la-vibria/ Per Sant Jordi llibres editats per la nostra entitat per xarxes. Difusió i publicació per xarxes de llibres i publicacions editats per la nostra entitat: http://plnova.cat/publicacions/ Difusió i publicació per xarxes de les exposicions produïdes per la nostra entitat: http://plnova.cat/exposicions/ Difusió i publicació d'audiovisuals de diverses celebracions i documents històrics de la nostra entitat pel canal Yootube https://www.youtube.com/channel/UCyHZ8Pdi7aWCS_-EvxuVTvw Mitjançant Verkami, suport econòmic de la nostra entitat a la construcció del Lleó de Sabadell del que n'és padrina l'Àliga de la Ciutat.

.

MAIG:

Crida del compte d'Instagram de l'Àliga de la Ciutat per penjar fotos portant-la, fent-la ballar o acompanyant-la, amb l'etiqueta #carrersenlínia Organització d'una cercavila virtual amb la canalla de la colla i els seus gegants, capgrossos i figures de goma, i realització d'un joc d'imatges dels elements de l'Associació de Festes de la Plaça Nova. Organització de cercavila virtual amb la canalla de la colla i les seves figures de goma i realització d'un joc d'escapada sobre les figures de l'Associació de Festes de la Plaça Nova. S'ajorna fins el 18/7 la presentació del Lleó de Sabadell a la que participàvem amb l'Àliga de la Ciutat. Se suspèn la Festa Major del Gòtic fins l'octubre, a la que participàvem amb la Família de Gegants de la Plaça Nova. Se suspèn la Trobada de gegants de la Barceloneta, a la que participàvem amb la Família de Gegants de la Plaça Nova. S'ajorna la celebració dels 170 anys dels Gegants de Terrassa fins el 2021, a la que participàvem amb els Gegants Centenaris. Creació de nous elements per a la reposició de l'exposició «4¼. 425 anys de Festes de Sant Roc a Barcelona». Confecció de mascaretes per als portadors de l'Àliga de la Ciutat. Concurs d'Instagram «el Cu-cut confinat»: #cucutconfinat Concurs del cartell per les 431 Festes de Sant Roc http://plnova.cat/concurs-de-cartells-2020/ Difusió i publicació per xarxes de llibres i publicacions editats per la nostra entitat: http://plnova.cat/publicacions/ Difusió i publicació per xarxes de les exposicions produïdes per la nostra entitat: http://plnova.cat/exposicions/ Difusió i publicació d'audiovisuals de diverses celebracions i documents històrics de la nostra entitat pel canal Yootube https://www.youtube.com/channel/UCyHZ8Pdi7aWCS_-EvxuVTvw

JUNY:

Represa parcial d'activitats presencials a partir del dia 21. Participació en el Dia de l'Associacionisme amb la publicació de diversos vídeos de balls dels gegants de la Plaça Nova i del joc d'escapada «L'aventura de la Plaça Nova» pel canal de Yootube https://www.youtube.com/channel/UCyHZ8Pdi7aWCS_-EvxuVTvw. Presentació a les xarxes del cartell guanyador del I Concurs de cartells de les 431 Festes de Sant Roc de Barcelona a la plaça Nova. http://plnova.cat/concurs-de-cartells-2020/ Rebuda d'una reproducció de l'Àliga de la Ciutat feta per Óscar Garcia. Participació a la Festa del Corpus «*700 anys del Corpus a Barcelona*»: *Participació amb el ball de l'Àliga sobre la catifa de flors per tancar el Corpus a la Casa dels Entremesos. Participació a la processó del Corpus «700 anys del Corpus a Barcelona» amb l'Àliga al claustre de la Catedral. Realització del Ball de l'Àliga a la Catedral i presidència en el concert d'orgue de les músiques del Seguici.* Rebuda de la Flama del Canigó i Ball de l'Àliga a la plaça del Rei. Se suspèn la Festa Major del Casc Antic, a la que participàvem amb la Família de Gegants de la Plaça Nova. Exposició: «4¼. 425 anys de Festes de Sant Roc a Barcelona» renovada, a La Casa

dels Entremesos. Difusió i publicació per xarxes de llibres i publicacions editats per la nostra entitat: http://plnova.cat/publicacions/ Difusió i publicació per xarxes de les exposicions produïdes per la nostra entitat: http://plnova.cat/exposicions/ Difusió i publicació d'audiovisuals de diverses celebracions i documents històrics de la nostra entitat pel canal Yootube https://www.youtube.com/channel/UCyHZ8Pdi7aWCS_-EvxuVTvw

JULIOL:
Composició de noves peces musicals per les Festes de Sant Roc: «Toc d'Hissada de la Bandera Heràldica de Sant Roc» i «Fanfara de col·locació de la Bandera Verda de la Comissió al Palau Episcopal». Creació de noves maces pels Diables del Barri Gòtic. Creació de nous vestuari pels Diables del Barri Gòtic i pels portadors de la Víbria de Barcelona. Restauració de la Cucanya centenària de la Plaça Nova i neteja de la nova. Disseny i confecció de mascaretes de la entitat. Adquisició de noves carpes per les Festes de Sant Roc. Difusió i publicació per xarxes de llibres i publicacions editats per la nostra entitat: http://plnova.cat/publicacions/ Difusió i publicació per xarxes de les exposicions produïdes per la nostra entitat: http://plnova.cat/exposicions/ Difusió i publicació d'audiovisuals de diverses celebracions i documents històrics de la entitat pel canal Yootube https://www.youtube.com/channel/UCyHZ8Pdi7aWCS_-EvxuVTvw

AGOST:
Organització i participació en les 431es Festes de Sant Roc de Barcelona a la plaça Nova amb el Diable de Sant Roc, l'Àliga de la Ciutat, la nova Àliga petita, els gegants infantils -Pippo i Gal·la-, el nan Cu-cut, els gegants centenaris -Roc i Laieta-, la Bandera Verda de la Comissió, els grallers La Pessigolla, la Víbria de Barcelona i l'Arpella del Barri Gòtic. Recollida d'aliments *«Omplim la cistella junts»* amb la donació de 168 quilograms d'aliments per a Càritas Barcelona. Concurs d'Instagram #431fmsantroc Retransmissió de tots els actes per streaming pel nostre canal Yootube https://www.youtube.com/channel/UCyHZ8Pdi7aWCS_-EvxuVTvw

SETEMBRE:
Presentació del llibre «Singulars de les festes barcelonines. Balls populars, trabucaires i canons, capgrossos, gegants, bestiari i altres elements singulars», a la sala de Bèsties i pati de La Casa dels Entremesos. Participació en les Festes de La Mercè: *Participació en la exposició del Seguici Popular al vestíbul de l'Ajuntament de Barcelona amb l'Àliga de la Ciutat i la Víbria de Barcelona (nova). Participació en la exposició 20ª Mostra de Gegants al Pati Manning del CCCB amb els Gegants Nous de la Plaça Nova -Roc i Laia-, el nan Cu-cut i els gegants infantils de la Plaça Nova -Pippo i Gal·la-. Participació en la exposició de Dracs i Bèsties al Born Centre de Cultura i Memòria amb l'Àliga Petita, l'Arpella del Barri Gòtic i la Víbria de Barcelona (vella). Pregó al Saló de Cent amb l'Àliga de la Ciutat. Participació en les Matinades de grallers al campanar del Pi amb els Grallers La Pessigolla. Participació en el Toc de Mercè al Moll de la Fusta amb l'Àliga de la Ciutat i la Víbria de Barcelona (nova). Participació en la Mostra de Balls de Gegants, gegantons i capgrossos a la plaça Joan Coromines amb els Gegants Nous de la Plaça Nova -Roc i Laia-, el nan Cu-cut, els gegants infantils de la Plaça Nova -Pippo i Gal·la- i els Grallers La Pessigolla. Participació en la Mostra de foc al Moll de la Fusta amb els Diables del Barri Gòtic, la Víbria de Barcelona (vella), l'Arpella del Barri Gòtic i els tabalers Percúdium.* Publicació de diversos vídeos amb totes les actuacions dels nostres grups i imatgeria a les Festes de la Mercè 2020 *nostre canal Yootube https://www.youtube.com/channel/UCyHZ8Pdi7aWCS_-EvxuVTvw*

OCTUBRE:
Realització d'una visita guiada a les exposicions permanent i un Taller de Gegants de La Casa dels Entremesos per a grup de nenes i nens de l'escola La Mar Bella de Barcelona a càrrec de tres monitors de la nostra entitat. Realització de tres visites guiades a les exposicions permanent de La Casa dels Entremesos per a grup de nenes i nens de la Institució Montserrat de Barcelona a càrrec de tres monitors de la nostra entitat.

NOVEMBRE:
Realització d'una visita guiada a les exposicions permanent i un Taller de Diables de La Casa dels Entremesos per a grup de nenes i nens de l'escola Sant Felip Neri de Barcelona a càrrec de dos monitors de la nostra entitat. Composició d'una nova peça musical per al «Ball del Pippo i la Gal·la», els Gegants infantils de la Plaça Nova.

DESEMBRE:
Participació a la taula rodona virtual de l'Institut Ramon Muntaner: «Memòria oral del Corpus de Barcelona». Inauguració de l'exposició: «Per no perdre el temps. Calendaris tradicionals, del món rural a la societat industrial». Realització de la Ludoteca de La Casa dels Entremesos: «Fes de geganter i vine a ballar amb el Pippo i la Gal·la de la Plaça Nova i la petita Àliga barcelonina», amb quatre monitors. Organització i realització de la tradicional xerrada de Santa Llúcia amb la conferència: «Els Santons, l'ànima provençal de Nadal», a càrrec de Jordi Montlló i Bolart, Doctor en Antropologia. Participació a la Campanya de recollida de joguines noves i llibres infantils de La Casa dels Entremesos «Cavalcant cap els Reis». Participació a la darrera sortida de la Carassa de Nadal per la Fira de Santa Llúcia amb portadors per la figura. Organització de l'Arribada de l'Home dels Nassos i participació a la festa amb els grallers La Pessigolla de la Plaça Nova. Confecció d'una nova creu, un nou collaret i noves arracades per a la Geganta Nova de la Plaça Nova: Laia. Confecció de cavallets barrocs per a l'Àliga de la Ciutat.

3. QUALITAT, VALORS, EXPERIÈNCIA, COHESIÓ SOCIAL, INCIDÈNCIA:

La tradició i l'experiència constatada (més de quatre segles i un quart) en el foment i la difusió de la cultura popular d'arrel tradicional catalana i de singularitat barcelonina mitjançant les colles i les seccions de cultura popular de la Plaça Nova: Geganters, Grallers, Diables, Tabalers, Bestiari, Jocs tradicionals i Infantils, per la Comissió de Festes i Tradicions, la Secció de Comunicació, Xarxes socials i Innovació i la Secció de Projectes, Arxiu, Recerca i Memòria. Amb responsabilitat com a organitzadors, administradors i mantenidors dels actes quatricentenaris, bicentenaris i centenaris de les Festes Sant Roc de Barcelona a la plaça Nova -festa declarada Festa Patrimonial d'Interès Nacional i catalogada com a festa votiva Patrimoni Festiu de Catalunya- en el seus 4¼ segles, com a actes singulars i únics de cultura popular, tradicional i festiva. Amb el manteniment i la realització de les tradicions singulars del barri de la Catedral (barri Gòtic), per més de quatre i quart vegades centenàries i, alhora, de la celebració festiva tradicional i popular viva més antiga de la ciutat. Amb la conservació i la difusió dels actes i els elements singulars, propis i únics de la ciutat, el barri i la festa. Amb la recerca de la innovació i de les noves propostes d'arrel, l'aposta pel jovent, el respecte a la tradició i a la singularitat i la difusió de la personalitat barcelonina del barri mitjançant la cultura popular i tradicional catalana pròpia de la ciutat. Amb la realització d'activitats festives tradicionals obertes i dels actes i elements singulars com a eines per a la cohesió social de tot el territori i de tots els sectors socials del barri mitjançant la cultura popular i tradicional catalana de les diverses seccions i colles de l'Associació i amb processos participatius i democràtics sense cap mena d'exclusió per gènere, procedència, creença o condició. Amb el treball en xarxa amb col·laboradors i la interdisciplina dels diferents àmbits de la cultura popular i tradicional. Amb el manteniment i foment de les colles de geganters, grallers, diables, tabalers, bestiari, jocs tradicionals i infantils i la realització de totes les seves activitats al llarg de l'any i especialment en la realització i participació en els actes tradicionals dels 431 Anys de Sant Roc. La celebració de la tradició barcelonina del 431 Anys de Sant Roc de Barcelona a la plaça Nova amb tots els seus elements singulars i tradicionals: el Seguici de Sant Roc, els Gegants Centenaris, el nan Cu-cut, la Cucanya, el Porró Llarg, el Globus del Capità Munyon, les banderes i els estendards, els gossos, els Panellets, els Goigs, la Relíquia del Sant, l'Àliga de la Ciutat, el Seguici de Sant Roc i els seus balls i músiques, entre altres. que fan de la celebració una celebració única, amb gran assistència de veïns, ex veïns i visitants i amb la implicació d'entitats, comerços i veïns del barri. Amb el increment d'associats a l'entitat en les seves diferents seccions, actualment 174 associats actius, mitjançant les activitats de cultura popular, tradicional i festives al llarg de tot l'any amb la participació a tota mena d'actes i les activitats associatives en la nostra seu a La Casa dels Entremesos.

L'experiència en l'àmbit (festes populars i veïnals més antigues de la ciutat, gegants centenaris, tradicions singulars i úniques, etcètera), els processos participatius i democràtics oberts a tothom sense cap mena d'exclusió per gènere, procedència, creença o condició, el rigor comprovat en totes les activitats, el respecte a la tradició i la predisposició a la innovació i l'anàlisi, la contenció, el foment de l'associacionisme cultural d'arrel tradicional mitjançant la cultura popular d'arrel tradicional catalana i de singularitat barcelonina mitjançant la Comissió de Festes i les Colles de Cultura Popular de la Plaça Nova: Geganters, Bestiari, Grallers, Diables, Tabalers, Jocs Tradicionals i colles Infantils i de les Comissió de Festes , la Secció de Comunicació, Xarxes i Innovació i la Secció de Projectes, Arxiu, Recerca i Memòria.

L'Associació de Festes de la Plaça Nova i totes les seves colles de cultura popular i tradicional: geganters, grallers, diables, tabalers, bestiari, jocs tradicionals i colles infantils i comissions, així com les seves activitats, com a elements de la festa tradicional, són destinades a tots les ciutadanes i els ciutadans de Barcelona i visitants, sense cap mena d'excepció. S'hi dedica una especial atenció als infants, als joves i a la gent gran. Tots els actes i activitats són organitzats per la nostra Associació, constituïda en comissions i en colles de cultura popular (geganters, grallers, diables, tabalers, bestiari i la respectiva secció infantil), on també hi participen lliurement veïns, comerciants, entitats col·laboradores, tant en el procés de programació, producció, difusió i realització, com en els processos de balanç i avaluació, amb processos participatius i democràtics, amb rigor i respecte a la tradició i la predisposició a la innovació i l'anàlisi, oberts a les noves propostes i la captació de nous associats, sobretot joves i famílies. Sant Roc, com a festa del barri, tradició barcelonina i patrimoni nacional, és destinada a tot el veïnat sense cap mena d'excepció i també als comerciats, treballadors i visitants del Barri Gòtic -sense oblidar la seva àrea d'influència als barris veïns de Santa Caterina i del Raval nord- i tota la ciutat. Es té una especial atenció, donat l'espai i les dates, als visitants i turistes sobretot pel que fa a la difusió de les manifestacions de cultura popular i tradicional. Com a festa tradicional i patrimonial de tota la ciutat de Barcelona i de Catalunya, també hi acudeixen nombrosos ciutadans d'altres barris i molts ex veïns del barri de la Catedral i els seus descendents, coneguts arreu com a «*plaçanovins i plaçanovines*».

D'aquesta manera, totes les activitats -tots els actes en espai obert i gratuïts- tenen una capacitat de convocatòria important i de tota mena de públics (familiar, jove, infantils, tercera edat, etc. i de procedència: veïns, ex veïns, visitants d'altres barris i territoris, etc. i gran incidència de turistes -molts actes amb explicacions en francès, anglès...- i molta difusió als barris veïns: Sant Pere-Santa Caterina-La Ribera i el Raval. Els espais són totalment accessibles, les propostes per a tothom sense cap mena d'exclusió. Sostenibilitat de cada projecte i proposta. La concepció de l'espai públic, obert i lliure, per a la difusió de la cultura popular i tradicional catalana i de singularitat barcelonina i el propi coneixement de Barcelona.

La importància i la presència de la igualtat de gènere en tots els àmbits de l'entitat. El 51 % dels associats són dones i el 49 % homes. La Junta de Govern és totalment paritària; 6 dones i 6 homes: Una vicepresidència, la secretaria, la vocalia de Comunicació, Xarxes socials i Innovació, les dues vocalies de Projectes, Arxiu, Recerca i Memòria i la vocalia de Regidoria són a càrrec de dones. També es paritària la responsabilitat de les Colles de Cultura Popular; són dones les caps de colla de: Àliga de la Ciutat, Diables del Barri Gòtic, nans i capgrossos i una de les dues responsables dels Infantils. A més a més, en totes les activitats es prenen mesures contra la violència de gènere, mitjançant elements informatius: fulletons, xapes, banderoles...

Difusió intensiva pel barri Gòtic i la resta de Barcelona durant tot l'any a escoles, esplais i altres espais infantils, espais culturals, entitats socials, centres cívics, casals d'avis, col·lectius d'immigrants, tours operadors, hotels, comerços, administracions i centres i punts d'informació. Proximitat territorial i amb l'entorn social. Visió global de la cultura popular, tradicional i festiva catalana i de la singularitat barcelonina i del barri de la Catedral (Barri Gòtic) en cada activitat i acció. Activitats sense inscripció, lliures i gratuïtes. Atenció especial als grups familiars. Promoció de les activitats de les seccions i colles de cultura popular, promoció per a la captació de nous socis a l'Associació mitjançat aquestes. Propostes per a tothom sense cap mena d'exclusió i totalment accessibles. El foment de les activitats de cultura popular especialment adreçada a nous públics i nous col•lectius de procedències diverses i de cultures diferents, dels diversos àmbits socials més allunyats d'aquestes pràctiques culturals i de la integració cultural mitjançant les diverses manifestacions de la cultura popular, tradicional i festiva. Comunicació mitjançant newsletter, facebook, twitter, instagram, webs de l'Associació de Festes de la Plaça Nova i de La Casa dels Entremesos de totes les activitats i cartelleria, catàlegs, fulletons i correu segons activitat, amb la cerca de nous públics i de nous associats.

Donat que els actes i les activitats són tradicionals i singulars del territori on es realitzen la innovació principalment es dona en la comunicació i amb la implantació ja consolidada de les xarxes socials: webs facebook, twitter, instagram, newsletter, etc. Els processos participatius, democràtics i amb avaluació constant, amb la intervenció de comissions, seccions, colles, veïns, comerciants i col·laboradors. Rigor en les propostes segons els objectius estatutaris de l'Associació i dels diversos programes de foment, difusió i producció de les activitats i actes de cultura popular, tradicional i festiva mitjançant les seccions i colles de cultura popular i tradicional de l'Associació. Respecte a la tradició i disposició a la innovació. Contenció econòmica, anàlisi de la viabilitat de cada activitat, sostenibilitat del projecte global i de les propostes específiques. Dinamització mitjançant facebook, twitter instagram i web. Treballs en xarxa amb altres entitats de cultura popular i entitats del territori. Proximitat amb l'entorn social i el territori. El projecte global, les activitats i les accions són coordinades amb el foment de l'associacionisme cultural mitjançant la cultura popular, tradicional i festiva a aquestes. Gestió totalment privada, sense cap ànim de lucre i totalment voluntària. I reinversió en noves activitats i en els elements tradicionals i singulars i en la imatgeria festiva.

La divulgació de la història, la cultura, els valors, les tradicions, la memòria i la dignitat del barri de la Catedral (barri Gòtic) en particular i de Barcelona en general, entre altres amb el projecte «4¼» -Premi Ciutat de Barcelona de Cultura Popular i Tradicional 2017-. La festa i les tradicions com elements de cohesió del barri i de la ciutat i com a símbols d'identitat i d'orgull, de memòria i de sentit de pertinença de veïnes i veïns i, fins i tot, d'exveïns i exveïnes, plaçanovines i plaçanovins.

Associació de Festes de la Plaça Nova

Comissió de Festes de Sant Roc de Barcelona

Plaça de les Beates, 2 "*La Casa dels Entremesos*"
08003 BARCELONA

Telèfons 932683531 - 609336296

associaciofestesplassanova@gmail.com

www.plnova.cat

https://www.facebook.com/santroc.plnova

https://twitter.com/gegantsplnova

https://www.instagram.com/gegantsplnova/

#431msantroc #plaçanovines #plaçanovins #cucutconfinat #elbarriperdut

https://www.facebook.com/pg/santroc.plnova/videos/?ref=page_internal

https://www.youtube.com/channel/UCyHZ8Pdi7aWCS_-EvxuVTvw

"plaçanovines i plaçanovins: per la memòria i la dignitat del barri de la Catedral"